

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๓

ฉบับที่ ๔

เมษายน ๒๕๑๑

เจ้าของและคณะกรรมการดำเนินงาน

บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

ประธาน

พันเอกจินดา ณ สงขลา เลขาธิการ ก.พ.

รองประธาน

นายประวิทย์ ณ นคร รองเลขาธิการ ก.พ.

นายไสรจ สุจริตกุล รองเลขาธิการ ก.พ.

กรรมการ

ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง
สำนักงาน ก.พ.

วารสารข้าราชการ

ที่ปรึกษา

เลขาธิการ ก.พ.

รองเลขาธิการ ก.พ.

ผู้จัดการ

พันตรี อรรถ วิชัยกุล

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายธีระ อรรถเวทบรรพต

บรรณาธิการ

นายสำราญ ถาวรายุส

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. วิลาศ สิงห์วิสัย

กองบรรณาธิการ

นายสมคิด เจริญกุล

นายประเชษฐ วาตกลั่นหอม

นายประสิทธิ์ กิตติสิทธิ์

ดร. อาทิตย์ อุไรรัตน์

นายพิศณ วัฒนกลาง

นายอุดม บุญประกอบ

นายเสริมสุข โกวิทวานิช

นายชุมพล ศิลปอาชา

จากปก :

นอกจากข้าราชการจะได้รับเงินเดือนอันเป็นเงินก้อนใหญ่แล้ว ยังมีผลประโยชน์เกื้อกูลอื่นๆ ที่ได้รับจากรัฐอีกมากมายดังได้แสดงไว้ในภาพหน้าปก ดังนั้นถ้าจะขาดผลประโยชน์เกื้อกูลบ้างบางอย่าง ในบางเวลาก็คงจะไม่กระทบกระเทือนมากนัก

ระเบียบการบอกรับ

วารสารข้าราชการกำหนดออกเดือนละฉบับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงินล่วงหน้าไปยัง "ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ถนนพหลโยธิน ข้างทำเนียบรัฐบาล พระนคร" ส่งจ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน สำหรับในพระนครส่งทางโทรศัพท์ ๘๑๕๔๔๔ หรือ ๘๑๓๓๓๓ คือ ๓๔ ได้

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์ — โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๗๒ ถนนบำรุงเมือง ดอนวัดสระเกษ พระนคร โทร. ๘๑๒๓๒๐

นายสิทธิชัย ปรีกัมภ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๑

สารบัญ

อะไรใหม่	หน้า
กฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจ	4
ข่าวข้าราชการ	4
ข่าวสอบ	10
วิชาการ	
อิทธิพลแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐	
..... โดย จิระภา รัตนาวิบูลย์	13
ข้าราชการกับประชาชน	27
..... โดย ดร. นิพนธ์ ศศิธร	
กฎหมาย ระเบียบ	รวมรวม โดย สายบัว พุ่มแดง (๑)
ตอบปัญหา	
ปัญหากฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน	
..... ตอบโดย เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.	45
ปัญหาคลัง	51
..... ตอบโดย เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง	
ภาษา	
บัญญัติภาษาไทย	55
..... โดย สมปอง พิริยกิจ	
A Traditional Thai Sport	60
..... โดย ประวิน สุจริตกุล	
ปกิณกะ	
ถ้อยแถลง	3
.....	
จดหมายถึงบรรณาธิการ	65
.....	
เฉลยสอบเขาวินและความรู้รอบตัว	68

ถ้อยแถลง

เดือนมีนาคมและเดือนเมษายนนี้เป็นระยะที่อากาศร้อนกว่าเดือนอื่น
ท่านข้าราชการคงใคร่จะได้หยุดพักผ่อน แต่ทางราชการได้สั่งให้ระงับการพักร้อนเสีย โดยเห็นว่าสถานการณ์ภายในประเทศไม่น่าไว้วางใจ ข้าราชการควรจะ
อยู่ในสภาพพร้อมที่จะปฏิบัติราชการได้ตลอดเวลา วารสารข้าราชการเชื่อว่า
ข้าราชการทุกท่านคงเห็นความจำเป็นและยินดีร่วมมือกับทางราชการ เพราะเห็น
ว่าเป็นเรื่องเสียสละเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ถ้าเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ก่อคุณ
อื่น ๆ ที่ได้รับจากทางราชการตามที่ได้แสดงไว้ในภาพหน้าปก และถ้าจะนึกถึง
เรื่องการหยุดราชการประจำปีอย่างเดียวยังแล้ว ข้าราชการก็ได้หยุดมาแล้วในรอบ
ปีถึงประมาณ ๑๒๐ วัน ถ้าไม่ได้หยุดเพิ่มขึ้นอีก ๔ วัน (ไม่นับรวมวันเสาร์และวัน
อาทิตย์) ก็คงจะไม่เป็นการกระทบกระเทือนสุขภาพเท่าใดนัก และหวังว่าคงจะ
แข็งแรงพอที่จะรับใช้ชาติต่อไปได้

บรรณาธิการ

อะไรใหม่

กฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจ

มีกฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้—

๑. พ.ร.บ. จัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยจัดตั้งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขึ้นสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒. พ.ร.ฎ. แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๓. พ.ร.ฎ. ว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยแก้ไขอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการใหม่

๔. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมเจ้าท่า กรมการพัฒนชุมชน

๕. คณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาเขตประจำปี ที่ประธานกรรมการองค์การ ส่งเสริมกีฬา แห่ง ประเทศไทย เสนอ ขออนุมัติอนุญาตให้ข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลในสังกัดเดินทางไปเข้าร่วมการแข่งขัน หรือประชุมหารือ หรือติดต่อเรื่องกีฬาเขตที่จังหวัดหัวน้ำเขต หรือเดินทางไปแข่งขันกีฬาเขตประจำปีในฐานะเป็นนักกีฬาของเขต หรือเป็นเจ้าหน้าที่ หรือเป็นผู้ควบคุมคณะนักกีฬา หรือเดินทางไปติดต่อกับองค์การ ส่งเสริมกีฬา แห่ง ประเทศไทย ตามที่จังหวัดเห็นว่าจำเป็น โดยให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรืองานของเทศบาล มีสิทธิเบิกเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะเดินทาง และค่าที่พัก ให้ตามอัตราราชการจากงบประมาณของเจ้าสังกัดด้วย

๖. ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยกำหนดว่าข้าราชการ ผู้มีรายได้ ของตนเอง และของคู่สมรสรวมกัน เดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของตนเองและครอบครัวตามระเบียบนี้

๗. ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยกำหนดว่าข้าราชการผู้มีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือการศึกษาของบุตรตามระเบียบนี้

๘. ระเบียบค่ารักษาพยาบาลในท้องที่กันดาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการช่วยเหลือใหม่

๙. กระทรวงการคลังได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าอาหารทำการนอกเวลาใหม่

๑๐. กระทรวงการคลังวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการ เมื่อมีกรณีต้องถูกจับกุมคุมขัง

๑๑. คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ระงับการหยุดพักวันประจำปีของข้าราชการสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๑๑

(รายละเอียดอยู่หน้าพิเศษกลางเล่ม)

ข่าวข้าราชการ

แจ้งความสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๐ คือ

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

นายประกอบ หุตะสิงห์
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายบุญมา วงศ์สวรรค์

ปลัดกระทรวงการคลัง

นายอภัย จันทวิมล

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายสอาด หงษ์ยนต์

ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

พลโท แสง เสนาณรงค์

เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี

นายชำนาญ ยุวบูรณ์

อธิบดีกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

นายกำธร พันธุลาภ

อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

พลตำรวจเอก กระเชียร ศรีदानนท์

รองอธิบดีกรมตำรวจ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

รับโอน นางศรีวัฒนา จุลชาติ เสรมธุกรโท
กองเสริมธุรกิจอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มาบรรจุและ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิจัยโท ในส่วนวางแผนและ
วิจัย ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๒๕๑๑

สำนักงาน ก.พ.

เลื่อน นายสำราญ ถาวรบุษย์ หัวหน้ากอง
ระเบียบข้าราชการ ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง กองวิชาการและสอบไล่ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๑

สำนักงบประมาณ

แต่งตั้ง นายจารุคม จรุงประกร ให้ดำรง
ตำแหน่งพนักงานงบประมาณโท กองจัดวางระบบงาน
ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๒๕๑๑

ถึงแก่กรรม นายสุมน พงษ์เมตต์ พนักงาน
งบประมาณโท กองงบประมาณฝ่ายรัฐวิสาหกิจ ประสบ
อุบัติเหตุถึงแก่กรรม ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ก.พ. ๒๕๑๑

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลื่อน นายต่อพงษ์ ไทเดชะดิภ ขึ้นเป็นชั้น
พิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๑๑

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รับโอน นายประสพ บุณยเมานัส อาจารย์เอก
มหาวิทยาลัยขอนแก่น มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งอาจารย์เอก สำนักงานเลขานุการ ตั้งแต่วันที่
๑ มี.ค. ๒๕๑๑

แต่งตั้ง นางเวียงอุไร ศรีนิลทา ให้ดำรง
ตำแหน่งอาจารย์โท แผนกวิชาเกษตรนิเทศ คณะเกษตร
ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ก.พ. ๒๕๑๑

กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เลื่อน

นายบัลเจติ บุณยะปานะ ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาเศรษฐกิจและการคลังประจำสหราชอาณาจักรและยุโรป

นายไกรศรี จาติกวณิช ขึ้นเป็นชั้นพิเศษและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเศรษฐกิจพิเศษ

ตั้งแต่วันที่ ๒ มี.ค. ๒๕๑๑

กรมสรรพากร

แต่งตั้ง

นายไชยวัฒน์ สุภาชาติ ผู้ช่วยสรรพากร จังหวัดโท จ.ว. กาฬสินธุ์ ให้ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอบางบาล จ.ว. ร้อยเอ็ด

นายสุเรนทร รัตนวงศะวัต สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอบางบาล จ.ว. ร้อยเอ็ด ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จ.ว. กาฬสินธุ์

ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๑๑

กระทรวงเกษตร

กรมประมง

แต่งตั้ง

นายอำนาจ แท่นทอง นักวิชาประมงโท สถานีประมง (แก่งเลิงจาน) จังหวัดมหาสารคาม แผนกสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ กองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ ดำรงตำแหน่งนักวิชาประมงโท สถานีประมง (ห้วยม่วง) จังหวัดอุบลราชธานี แผนกสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ กองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ

นายสมเดช ศรีโกมุท นักวิชาประมงโท สถานีประมง (ห้วยม่วง) จังหวัดอุบลราชธานี แผนกสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ กองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ ดำรงตำแหน่งนักวิชาประมงโท สถานีประมง (แก่งเลิงจาน) จ.ว. มหาสารคาม แผนกสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ กองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ

ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๑๑

กระทรวงคมนาคม

กรมไปรษณีย์โทรเลข

เลื่อน

นายสุร ติพย์เรียว ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง กองช่างวิทยุ ตั้งแต่วันที่ ๖ มี.ค. ๒๕๑๑

กรมการบินพาณิชย์

แต่งตั้ง

นายชำนาญ เลหาบุตร หัวหน้าแผนกเดินอากาศไม่ประจำ กองควบคุมกิจการเดินอากาศ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงานตรวจการขนส่งทางอากาศโท กองควบคุมกิจการเดินอากาศ

นายสุวรรณ มณีเดช หัวหน้าแผนกเดินอากาศต่างประเทศ กองควบคุมกิจการเดินอากาศ ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเดินอากาศไม่ประจำ กองควบคุมกิจการเดินอากาศ

ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๑๑

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

เลื่อน นาวาอากาศตรี ม.ร.ว. ใสภักย์พงศ์
เกษมสันต์ ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นักวิทยาศาสตร์พิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ก.พ. ๒๕๑๑

กรมชลประทาน

เลื่อน นายบุญไทย โอทกานนท์ ขึ้นเป็นชั้น
พิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างพิเศษ ออก
แบบหัวงานและระบบส่งน้ำ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ก.พ. ๒๕๑๑

แต่งตั้ง น.ส. สุพรรณิ สุนทรยาทร หัวหน้า
แผนกสถิติวิจัย กองแผนงาน ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
การต่างประเทศโท แผนกธุรการ กองพลังงาน ตั้งแต่วันที่ ๘ ม.ก. ๒๕๑๑

กรมวิเทศสหการ

รับโอน พลตรีชาญ อังสุโชติ รองปลัดกระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติ มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
อธิบดีกรมวิเทศสหการ ตั้งแต่วันที่ ๘ ม.ก. ๒๕๑๑

การพลังงานแห่งชาติ

แต่งตั้ง
นายประเทศ สุตะบุตร ให้ดำรงตำแหน่งนายช่าง
โท กองวิชาการ
นายไทรรัตน์ ศรีวัฒนา ให้ดำรงตำแหน่งนายช่าง
โท กองวิชาการ
ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ก. ๒๕๑๑

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

เลื่อน
นายพิสัย ลิมศิริวงษ์ ขึ้นเป็นชั้นเอก และ
แต่งตั้ง ให้ดำรง ตำแหน่ง นายอำเภอ ลาดกระบัง จ.ว.
พระนครศรีอยุธยา

ร.ต. สมพร กุลวานิช ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอกันทรวิชัย จ.ว. มหาสารคาม

น.ส. สาลิ สดามนต์ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประจำกรมการปกครอง
ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ก. ๒๕๑๐

รับโอน นาวาอากาศตรี วร เกษรสุคนธ์ หัวหน้า
แผนกวิทยาการ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง
สังกัดกองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม มาบรรจุและ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท ผู้เป็นหัวหน้า
ประจำกิ่งอำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู จ.ว. ยะลา ตั้งแต่วันที่
๑ มี.ก. ๒๕๑๑

แต่งตั้ง
นายเกรียงศักดิ์ วินัยพานิช ผู้ตรวจราชการส่วน
ท้องถิ่นโท จ.ว. สระบุรี ให้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท
อำเภอบ้านหมอ จ.ว. สระบุรี

นายแสวง มโนรัตน์ ปลัดอำเภอโท อำเภอ
บ้านหมอ จ.ว. สระบุรี ให้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท
อำเภอเสนาห์ จ.ว. สระบุรี

นายคำรณ บุญเชิด ปลัดอำเภอโท อำเภอเสนาห์
จ.ว. สระบุรี ให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น
โท จ.ว. สระบุรี

ตั้งแต่วันที่ ๗ ก.พ. ๒๕๑๑

นายศิริ พงษ์ธาดา ปลัดจังหวัดสิงห์บุรี ไปประจำ
จ.ว. สิงห์บุรี

นายกริช เกตุแก้ว ปลัดจังหวัดเลย ให้ดำรง
ตำแหน่งปลัดจังหวัดสิงห์บุรี

นายวุฒินันท์ พงษ์อารยะ ปลัดจังหวัดสกลนคร
ให้ดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดเลย

นายเวม สวัสดิ์วงศ์ชัย นายอำเภอขลุง จ.ว.
จันทบุรี ให้ดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดสกลนคร

นายเฉลิม จิตรอ้อม ปลัดอำเภอโท อำเภอบ้านโป่ง
จ.ว. ราชบุรี ไปประจำจังหวัดราชบุรี

นายเวียง พ่วงลาภ ประจํากรมการปกครอง ให้
ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท อำเภอบ้านโป่ง จ.ว. ราชบุรี

นายเรียบ วงศ์โสภะ ปลัดอำเภอโท อำเภอสุพุง
จ.ว. เลย ให้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท อำเภอหนองไผ่
จ.ว. เพชรบูรณ์

ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ก.พ. ๒๕๑๑

กรมประชาสัมพันธ์

เลื่อน

น.ส. โอวาท ณ ระนอง ประจําแผนกวิทยาการ
และวิจัย กองความมั่นคงแห่งสังคม ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเผยแพร่ กองความ
มั่นคงแห่งสังคม

นายอนันต์ อังสุสิงห์ ผู้ช่วยผู้ปกครองนิคมตัว
นิคมสร้างตนเองควนกาหลง จ.ว. สตูล กองจัดนิคม
ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปกครอง
สถานสงเคราะห์โท สถานสงเคราะห์หญิงโรอาชัพ "บ้าน
นารีสวัสดิ์" จ.ว. นครราชสีมา กองสัมมาอาชีวะสงเคราะห์

นายจำลอง ศรีประสาธน์ ประจําแผนก กอง
พัฒนานิคม ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์โท สถานสงเคราะห์เคอชรา
ภาคใต้ จ.ว. ยะลา กองสวัสดิการสงเคราะห์

นายประเวศ หาญณรงค์ ผู้ช่วยผู้ปกครองสถาน
เขาวงคนตรี สถานเขาวงคนบ้านราชสีมา จ.ว. นครราชสีมา
กองการสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปกครองสถานเขาวงคนโท
เขาวงคนบ้านราชสีมา จ.ว. นครราชสีมา กองการ
สงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น

นายพิชัย เศรษฐพานิชย์ นายช่างตรี เจ้าหน้าที่
ฝ่ายช่าง ศูนย์ปฏิบัติงานนิคมสร้างตนเองจังหวัดภาคใต้
กองจัดนิคม ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายช่างโท แผนกสำรวจและก่อสร้างกองเคอชราสถาน
สงเคราะห์

ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ส.ค. ๒๕๑๐

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

รับโอน นายก่อ สวัสดิ์พานิชย์ สักขานพิเศษ
พิเศษ กรมการฝึกหัดครู มาบรรจุและแต่งตั้งให้รักษา
การในตำแหน่งผู้อำนวยการกอง กองวางแผนการศึกษา
ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ก.พ. ๒๕๑๑

กรมการฝึกหัดครู

เลื่อน

น.ส. ชิดชม กาญจนโชติ ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และ
แต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูพิบูล
สงคราม พิษณุโลก ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ก.พ. ๒๕๑๑

นายเทือก กุสุมา ณ อยุธยา ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์วิทยาลัยวิชา
การศึกษา ตั้งแต่วันที่ ๖ มี.ค. ๒๕๑๑

กรมศิลปากร

เลื่อน นายชิน อยู่ดี ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งภัณฑารักษ์พิเศษ กองโบราณคดี
ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๑๑

กระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์

แต่งตั้ง

นายแพทย์กิตติพงษ์ วิชัยวงศ์ นายแพทย์โท
โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์
โท โรงพยาบาลอุบลราชธานี

นายแพทย์หญิงวิภา วิชาสพันธุ์ นายแพทย์โท
โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์
โท โรงพยาบาลสุโขทัย-ลค จ.ว. นราธิวาส

นายแพทย์ไพบุลย์ ทองใบ นายแพทย์โท โรง
พยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท
โรงพยาบาลระยอง

นายแพทย์วิจิต วราชน นายแพทย์โท โรง
พยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท
โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

นายแพทย์สุฤทธิ สมศิริ นายแพทย์โท โรง
พยาบาลศรีวิชัย นนทบุรี ให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์
โท โรงพยาบาลเพชรบูรณ์

ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๑๑

จัดพิมพ์แล้ว

กฎ ก.พ.

พร้อมด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กับพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ราคาเล่มละ ๒๐ บาท ค่าส่งทางไปรษณีย์ ๓ บาท

สั่งซื้อพร้อมกับส่งเงินไปที่ผู้จัดการสวัสดิการ ก.พ.

สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก พระนคร

ส่งจ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน

ข่าวสอบ

มีส่วนราชการต่อไปนี้ ได้รับอนุมัติให้มีตำแหน่งเพิ่มขึ้นเพื่อบรรจุผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เชิญผู้สนใจติดตามประกาศรับสมัครสอบได้ที่สำนักงาน ก.พ. หรือส่วนราชการต่างๆ เหล่านี้โดยตรงต่อไป

ส่วนราชการ	ปริญญาหรือประกาศนียบัตร	ชื่อตำแหน่ง	จำนวน
กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์	ก. <u>ปริญญา</u> ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ หรือ สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป หรือสาขาพฤกษศาสตร์ หรือ สาขาเคมี หรือทางเภสัชศาสตร์	นักวิทยาศาสตร์ตรี	๑๖
	ข. <u>ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือ</u> <u>ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ</u> แผนกพาณิชยการ หรือเลขานุการ หรือภาษา ต่างประเทศ	เสมียนพนักงาน	๓
	ประกาศนียบัตรวิชาพนักงานวิทยาศาสตร์การ แพทย์	พนักงานวิทยาศาสตร์จัดฯ	๑๗
กรมสหกรณ์ที่ดิน	ก. <u>ปริญญา</u> ปริญญาทางกลสีกรรมและสัตวบาล ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์สหกรณ์	นักกลสีกรรมตรี นักสหกรณ์ที่ดินตรี	๒ ๑๐
	ข. <u>ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือประโยควิชาชีพ</u> <u>ชั้นสูง</u> แผนกวิชาช่างสำรวจ	ช่างตรี	๒
	ก. <u>ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือ</u> <u>ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ</u> แผนกวิชาช่างสำรวจ	ช่างจัดฯ	๘
กรมธนารักษ์	ก. <u>ปริญญา</u> ปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ แผนกวิศวกรรม โยธา	นายช่างตรี ประจำแผนก	๒ ๗
	ปริญญาทางนิติศาสตร์หรือธรรมศาสตร์บัณฑิต		

ส่วนราชการ	ปริญญาหรือประกาศนียบัตร	ชื่อตำแหน่ง	จำนวน
ส.น.ป. เกษตร	ข. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือประโยควิชาชีพชั้นสูง		
	แผนกวิชาการบัญชีหรืออนุปริญญาทางการบัญชี	พนักงานบัญชีตรี	๑
	แผนกวิชาช่างก่อสร้าง	ช่างตรี	๒
	ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง		
	แผนกเลขานุการ หรือพาณิชยการ	เสมียนพนักงาน	๔
	แผนกช่างก่อสร้าง หรือช่างสำรวจ	ช่างจัตวา	๖
	ก. ปริญญา		
	ปริญญาทางกลไกกรรมและสัตว์บาล	นักเกษตรตรี	๑๑
	ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ หรือทางเศรษฐศาสตร์สหกรณ์	เศรษฐกรตรี	๒๗
	ข. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือประโยควิชาชีพชั้นสูง		
กรมประมง	แผนกเกษตรกรรม หรือประกาศนียบัตรประโยคกรมมัธยมเกษตรกรรม	พนักงานเกษตรตรี	๔
	แผนกช่างยนต์ หรือช่างเครื่องยนต์ หรือช่างไฟฟ้า หรือช่างไฟฟ้ากำลัง	ช่างตรี	๒
	ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง		
	แผนกเกษตรกรรม	พนักงานเกษตรจัตวา	๖
	แผนกเกษตรกรรม หรือพาณิชยการ หรือเลขานุการ	พนักงานสถิติจัตวา	๒
	ก. ปริญญา		
	ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ หรือทางพาณิชยศาสตร์ (สถิติ) หรือทางศิลปศาสตร์ (คณิตศาสตร์ หรือสถิติ) หรือทางวิทยาศาสตร์ (คณิตศาสตร์) หรือทางเศรษฐศาสตร์สหกรณ์	นักสถิติตรี	๑

ส่วนราชการ	ปริญญาหรือประกาศนียบัตร	ชื่อตำแหน่ง	จำนวน
กรมศิลปากร	ปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ หรือทางการบัญชี ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ ปริญญาทางการประมง	พนักงานบัญชีตรี นักวิทยาศาสตร์ตรี นักวิชาประมงตรี	๑ ๔ ๑๗
	ข. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาเกษตรกรรม หรืออนุปริญญาทางการประมง	พนักงานประมงตรี	๔
	ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกเกษตรกรรม แผนกช่างภาพ	พนักงานประมงจัตวา ช่างภาพจัตวา	๘ ๑
	ก. ปริญญา ปริญญาทางอักษรศาสตร์ หรือทางครุศาสตร์ หรือทางการศึกษา หรือทางศิลปบัณฑิต (โบราณคดี) หรือทางศิลปศาสตร์	วิทยาการตรี	๑
	ปริญญาทางอักษรศาสตร์ หรือทางครุศาสตร์ หรือทางการศึกษา หรือทางศิลปบัณฑิต (โบราณคดี) หรือทางศิลปศาสตร์ และอนุปริญญาทางบรรณารักษศาสตร์ หรือปริญญาทางศิลปศาสตร์ (บรรณารักษศาสตร์) หรือทางอักษรศาสตร์ (บรรณารักษศาสตร์) ปริญญาทางศิลปบัณฑิต (โบราณคดี)	บรรณารักษ์ตรี ภัณฑารักษ์ตรี	๓ ๓
	ข. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกช่างสำรวจ หรือแผนกวิศวกรรมการสำรวจ	ช่างตรี	๑
	ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกช่างภาพ หรือแผนกช่างเชื่อมและโลหะแผ่น	ช่างจัตวา	๒

“อิทธิพลแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐”

โดย จิระภา รัตนวิบูลย์

นับแต่มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นไปนั้น ปรากฏว่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมากในหมู่ข้าราชการ ทั้งในทางที่เป็นคุณและเป็นโทษ พระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ นอกจากจะมีการแก้ไขอัตราเงินเดือนของข้าราชการให้สูงขึ้นแล้ว ยังมีการแก้ไขเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่จะได้รับการคัดเลือกให้เลื่อนขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีจากเดิมซึ่งกำหนดไว้ ๕๐๐ บาท เป็น ๑,๓๐๐ บาทอีกด้วย ยิ่งกว่านั้นพระราชบัญญัตินี้ ยังมีอิทธิพลแผ่ไปถึงบรรดาอัตราเงินเดือนที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. และระเบียบซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้สูงขึ้นไปจากเดิมอีกด้วย ถ้าจะเปรียบแล้ว พระราชบัญญัติฉบับที่ ๗ นี้ นับเป็นดาวที่ส่งผลในทางที่เป็นคุณยิ่งกว่าเป็นโทษ ฉะนั้น ดาวดวงนี้จึงเป็นที่สนใจและโจษขานกันมากในหมู่ข้าราชการทุกระดับทุกกรม และปรากฏว่ายังมีการเข้าใจคลาดเคลื่อนกันอยู่มาก จึงเห็นว่าจะเป็นที่ประโยชน์แก่ราชการเป็นส่วนรวม ถ้าได้เขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องนี้ และในการเขียนนี้จะพยายามใช้ถ้อยคำง่าย ๆ เพื่อให้อ่านได้เข้าใจโดยง่าย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ นี้ มีบัญญัติไว้เพียง ๘ มาตรา เท่านั้น แต่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนที่ใช้อยู่เดิม และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนใหม่แทน ซึ่งบัญชีใหม่นี้ปรากฏว่า ได้มีการขยายขึ้นเงินเดือนออกไปมากกว่าเดิม กล่าวคือ เงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้นจัตวาสูงถึง ๑,๓๐๐ บาท (เดิม ๙๐๐ บาท) เงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้นตรีสูงถึง ๑,๘๐๐ บาท (เดิม ๑,๒๐๐ บาท) เงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้นโทสูงถึง ๓,๐๕๐ บาท (เดิม ๒,๖๕๐ บาท) เงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้นเอกสูงถึง ๕,๐๐๐ บาท (เดิม ๔,๓๐๐ บาท) และเงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้นพิเศษสูงถึง ๘,๖๐๐ บาท (เดิม ๘,๐๐๐ บาท) ซึ่งปรากฏตามบัญชีเปรียบเทียบท้ายนี้

บัญชีเปรียบเทียบระหว่างอัตราเงินเดือนเก่าและใหม่

บัญชีอัตราเงินเดือนที่ถูกยกเลิก						บัญชีอัตราเงินเดือนที่ใช้ในปัจจุบัน						
ชั้น	อันดับ	ขั้น				ชั้น	อันดับ	ขั้น				
จัตวา	๑	๔๕๐	๕๗๕	๕๐๐	๕๒๕	จัตวา	๑	๕๔๐	๕๗๐	๖๐๐	๖๓๐	๖๖๐
	๒	๕๕๐	๕๗๕	๖๐๐	๖๒๕		๒	๖๕๐	๗๒๐	๗๕๐	๗๘๐	๘๑๐
	๓	๖๕๐	๖๗๕	๗๐๐	๗๒๕		๓	๘๕๐	๙๐๐	๙๕๐	๑,๐๐๐	๑,๐๕๐
ตรี	พิเศษ	๗๕๐	๘๐๐	๘๕๐	๙๐๐	ตรี	๔	๑,๑๐๐	๑,๑๕๐	๑,๒๐๐	๑,๒๕๐	๑,๓๐๐
	๑	๗๕๐	๘๐๐	๘๕๐	๙๐๐		๑	๘๕๐	๙๐๐	๙๕๐	๑,๐๐๐	๑,๐๕๐
โท	๒	๑,๐๐๐	๑,๐๕๐	๑,๑๐๐	๑,๑๕๐	โท	๒	๑,๑๐๐	๑,๑๕๐	๑,๒๐๐	๑,๒๕๐	๑,๓๐๐
	๑	๑,๒๐๐	๑,๓๐๐	๑,๔๐๐	๑,๕๐๐		๓	๑,๔๐๐	๑,๕๐๐	๑,๖๐๐	๑,๗๐๐	๑,๘๐๐
	๒	๑,๖๐๐	๑,๗๕๐	๑,๙๐๐	๒,๐๕๐		๑	๑,๓๐๐	๑,๔๐๐	๑,๕๐๐	๑,๖๐๐	๑,๗๐๐
เอก	๓	๒,๒๐๐	๒,๓๕๐	๒,๕๐๐	๒,๖๕๐	เอก	๒	๑,๘๐๐	๑,๙๐๐	๒,๐๐๐	๒,๑๕๐	๒,๓๐๐
	๑	๒,๖๕๐	๒,๘๐๐	๓,๐๐๐	๓,๒๐๐		๓	๒,๔๕๐	๒,๖๐๐	๒,๗๕๐	๒,๙๐๐	๓,๐๕๐
พิเศษ	๒	๓,๖๐๐	๓,๘๐๐	๔,๐๐๐	๔,๓๐๐	พิเศษ	๑	๒,๗๕๐	๒,๙๐๐	๓,๐๕๐	๓,๒๐๐	๓,๓๕๐
	๑	๔,๓๐๐	๔,๖๐๐	๔,๙๐๐	๕,๒๐๐		๒	๓,๕๐๐	๓,๖๕๐	๓,๘๐๐	๓,๙๕๐	๔,๑๐๐
	๒	๕,๗๐๐	๖,๒๐๐	๖,๗๐๐	๗,๒๐๐		๓	๔,๒๕๐	๔,๔๐๐	๔,๖๐๐	๔,๘๐๐	๕,๐๐๐
	๓	๗,๖๕๐	๘,๐๐๐				๑	๔,๔๐๐	๔,๖๐๐	๔,๘๐๐	๕,๐๐๐	๕,๒๐๐
							๒	๕,๔๐๐	๕,๗๐๐	๖,๐๐๐	๖,๓๐๐	๖,๖๐๐
							๓	๗,๐๐๐	๗,๔๐๐	๗,๘๐๐	๘,๒๐๐	
							๔	๘,๖๐๐				

จากบัญชีอัตราเงินเดือนฉบับใหม่ที่ใช้ในปัจจุบันนี้จะปรากฏว่า การบรรจุผู้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา จะบรรจุในขั้นแรกได้ถึง ๕๔๐ บาท (เดิม ๔๕๐ บาท) และการบรรจุผู้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีจะบรรจุในขั้นแรกได้ถึง ๘๕๐ บาท (เดิม ๗๕๐ บาท)

อนึ่ง เนื่องจากบัญชีอัตราเงินเดือนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ มีการขยายชั้นเงินเดือนออกไปอีกหลายชั้น จึงมีผลทำให้การพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนของวุฒิต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ตัวอย่างเช่น แต่ก่อน ก.พ. พิจารณาให้วุฒิปริญญาตรีกรรม และสัทวบาลบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) และวุฒิประโยคครูพิเศษมัธยม บรรจุได้ ชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑,๓๐๐ บาท ต่อมาเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ก.พ. ได้กำหนดให้บรรจุได้เพียงชั้นตรี อันดับ ๓ ชั้น ๑,๔๐๐ บาท โดยอาศัยบัญชีอัตราเงินเดือนฉบับปัจจุบันเป็นเกณฑ์ในการกำหนดอัตราเงินเดือน เช่นนี้อาจก่อให้เกิดการเหลื่อมล้ำกันในระหว่างข้าราชการซึ่งได้รับวุฒิต่างๆ กัน และส่งเรื่องมาพิจารณาพร้อมกัน กล่าวคือ รายใด ก.พ. พิจารณาก่อนวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๐ ก็ได้เป็นชั้นโท รายใดพิจารณาในวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๐ หรือหลังจากนั้นก็จะเป็นชั้นตรี การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้อาจก่อให้เกิดการเข้าใจผิดกันในข้อกฎหมายขึ้นได้ โดยบางท่านอาจคิดว่า ก็ในเมื่อขอให้กำหนดวุฒิพร้อมกัน แม้รายใด ก.พ. จะพิจารณาให้ในวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๐ หรือภายหลังจากนั้น ก.พ. ก็น่าจะผ่อนผันให้เป็นชั้นโทได้ เช่นเดียวกับรายที่ ก.พ. พิจารณาก่อนซึ่งเป็นชั้นโทไปแล้ว เพราะเรื่องส่งมาพิจารณาพร้อมกัน ก็น่าจะได้เป็นชั้นโทเหมือนกัน ดังกล่าวเป็นแต่เพียงการพิจารณาในข้อเท็จจริงเท่านั้น แน่แน่นอนตามข้อเท็จจริงทั้งปรากฏเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะให้ได้เงินเดือนชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑,๓๐๐ บาทเท่ากัน แต่พิจารณาในข้อกฎหมายแล้วไม่อาจจะกระทำเช่นนั้นได้ เพราะในขณะที่ ก.พ. พิจารณาคณะคุณวุฒิ นั้น เป็นขณะที่ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนฉบับใหม่ จึงจำเป็นอยู่เองที่จะต้องพิจารณาจากบัญชีอัตราเงินเดือนฉบับใหม่ ไม่อาจจะพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนซึ่งถูกยกเลิกไปแล้วได้ อาจจะมีผู้แย้งว่ากับบัญชีอัตราเงินเดือนฉบับใหม่นี้ ก็มีชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑,๓๐๐ บาทเหมือนกัน ทำไมไม่กำหนดราคาคุณวุฒิให้เป็นชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑,๓๐๐ บาทบ้าง จะได้ไม่เหลื่อมล้ำกับรายที่พิจารณาไปแล้ว

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกำหนดอัตราเงินเดือนนี้มีว่า ในขณะที่ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนฉบับเกิมนั้น ชั้นตรี ชั้นสูงสุด กำหนดไว้เพียง ๑,๒๐๐ บาท แต่ ก.พ. พิจารณาเห็นว่าวุฒิดังกล่าวข้างต้นนั้นน่าจะบรรจุได้ถึง ๑,๓๐๐ บาท จึงจำเป็นอยู่เองที่จะต้องกำหนดให้เป็นชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑,๓๐๐ บาท แต่เมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนฉบับเดิม และใช้บัญชี

อัตราเงินเดือนฉบับใหม่ ซึ่งฉบับใหม่นี้ได้ขยายเงินเดือนออกไปสูงกว่าเดิมมากขึ้น ซึ่งขั้นตรี ขั้นสูงสุดกำหนดไว้ถึง ๑,๘๐๐ บาท ฉะนั้น รายได้ที ก.พ. พิจารณาคุณวุฒิในขณะที่ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ แล้ว ก็จะกำหนดให้เพียงขั้นตรี อันได้ ๓ ขั้น ๑,๔๐๐ บาท (อัตราที่ปรับตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว) อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีที่เกิดเหลื่อมล้ำกันดังกล่าวนี้ ถ้าจะผ่อนผัน ก็ควรจะใช่วิธีอื่นที่เหมาะสม เช่น อาจใช้วิธีขออนุมัติให้กำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นที่สูงขึ้น ตามปริมาณ และคุณภาพของงานสำหรับตำแหน่งนั้นๆ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้

จากการที่ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนคุณวุฒิปริญญาตรี และสัถวาบาลบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) และวุฒิประโยคครูพิเศษมัธยมให้บรรจุได้ ขั้นตรี อันได้ ๓ ขั้น ๑,๔๐๐ บาท นั้น บางท่านอาจสงสัยว่า ถ้าหากเดิมข้าราชการมีวุฒิปริญญาตรีและสัถวาบาลบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี) และรับราชการเป็นชั้นโทอยู่แล้ว ต่อมาได้รับวุฒิประโยคครูพิเศษมัธยมเพิ่มขึ้น และถ้าหากได้รับอนุมัติให้ส่วนราชการบรรจุวุฒิหลายอย่างดังกล่าวแล้วได้ จะมีต้องถูกลดชั้น เช่นบรรจุ ขั้นตรี อันได้ ๓ ขั้น ๑,๔๐๐ บาท หรือ และหากเป็นเช่นนั้นจริงจะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกบรรจุโดยให้ได้รับเงินเดือน ชั้นโท อันได้ ๑ ขั้น ๑,๔๐๐ บาท โดยอาศัยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งบัญญัติให้นำความในมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม จะได้หรือไม่ ถ้าสงสัยเช่นนี้ เป็นการสำคัญผิดในข้อกฎหมาย เพราะกรณีที่ ก.พ. กำหนดคุณวุฒิหลายอย่างดังกล่าวให้เป็น ขั้นตรี อันได้ ๓ ขั้น ๑,๔๐๐ บาทนั้น เป็นการกำหนดราคาคคุณวุฒิในกรณีทั่วไป แต่สำหรับกรณีที่ข้าราชการเดิมเป็นชั้นโทอยู่แล้ว ต่อมาได้วุฒิเพิ่มขึ้น การที่จะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องขอให้ ก.พ. พิจารณาเป็นรายๆ ตามข้อ ๖ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) มิใช่กรณีที่บรรจุให้ไปรับเงินเดือนชั้นโท อันได้ ๑ ขั้น ๑,๔๐๐ บาท โดยนำมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ขอให้พึงสังเกตว่าการขอบรรจุวุฒิหลายอย่างนั้น ก.พ. จะพิจารณา ก่อนว่า ตำแหน่งใดควรใช้บรรจุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใด และจะอนุมัติให้ใช้เฉพาะปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างหนึ่งอย่างใดที่จำเป็นต้องใช้โดยตรงสำหรับงานในตำแหน่งหน้าที่เท่านั้น ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่เป็นส่วนประกอบปกติจะไม่พิจารณาให้

๒. ผู้ที่เป็นข้าราชการอยู่ก่อนวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๐ ถ้ามีคุณสมบัติที่จะเลื่อนเงินเดือนได้ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔) และผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนเงินเดือนให้ ก็ให้เลื่อนเงินเดือนตามบัญชีเก่าเสียก่อน แล้วจึงปรับให้เข้าชั้น อันคับ และชั้น ตามบัญชีใหม่ โดยให้ปรับได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐

ในการปรับอัตราเงินเดือนซึ่งรับอยู่เดิม ให้เข้าชั้น อันคับ และชั้นเงินเดือน ตามบัญชีใหม่นั้นต้องเป็นไปตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร ๐๔๐๓/ว. ๙๔ ลว. ๑๕ กันยายน ๒๕๑๐ ดังนี้

บัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒			ปรับเข้าชั้น อันคับ และชั้น ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐		
ชั้น	อันคับ	ชั้น	ชั้น	อันคับ	ชั้น
จัตวา	๑	๔๕๐	จัตวา	๑	๕๔๐
	๑	๔๗๕		๑	๕๗๐
	๑	๕๐๐		๑	๖๐๐
	๑	๕๒๕		๑	๖๓๐
	๒	๕๕๐		๑	๖๖๐
	๒	๕๗๕		๒	๖๙๐
	๒	๖๐๐		๒	๗๒๐
	๒	๖๒๕		๒	๗๕๐
	๓	๖๕๐		๒	๗๕๐

ชั้น	อันดับ	ชั้น	ชั้น	อันดับ	ชั้น
ทรี	๓	๖๗๕	ทรี	๒	๗๘๐
	๓	๗๐๐		๒	๘๑๐
	๓	๗๒๕		๓	๘๕๐
	พิเศษ	๗๕๐		๓	๘๕๐
	„	๘๐๐		๓	๙๐๐
	„	๘๕๐		๓	๙๕๐
	„	๙๐๐		๓	๑,๐๐๐
	๑	๗๕๐		๑	๘๕๐
	๑	๘๐๐		๑	๙๐๐
	๑	๘๕๐		๑	๙๕๐
	๑	๙๐๐		๑	๑,๐๐๐
	๒	๑,๐๐๐		๒	๑,๑๐๐
	๒	๑,๐๕๐		๒	๑,๑๕๐
โท	๒	๑,๑๐๐	โท	๒	๑,๒๐๐
	๒	๑,๒๐๐		๒	๑,๓๐๐
	๑	๑,๒๐๐		๑	๑,๓๐๐
	๑	๑,๓๐๐		๑	๑,๔๐๐
	๑	๑,๔๐๐		๑	๑,๕๐๐
	๑	๑,๕๐๐		๑	๑,๖๐๐
	๒	๑,๖๐๐		๑	๑,๗๐๐
	๒	๑,๗๕๐		๒	๑,๙๐๐
	๒	๑,๙๐๐		๒	๒,๐๐๐
	๒	๒,๐๕๐		๒	๒,๑๕๐

๕ ชน	อันดับ	๕ ชน	๕ ชน	อันดับ	๕ ชน
เอก	๓	๒,๒๐๐	เอก	๒	๒,๓๐๐
	๓	๒,๓๕๐		๓	๒,๔๕๐
	๓	๒,๕๐๐		๓	๒,๖๐๐
	๓	๒,๖๕๐		๓	๒,๗๕๐
	๑	๒,๖๕๐		๑	๒,๗๕๐
	๑	๒,๘๐๐		๑	๒,๙๐๐
	๑	๓,๐๐๐		๑	๓,๒๐๐
	๑	๓,๒๐๐		๑	๓,๓๕๐
	๒	๓,๖๐๐		๒	๓,๘๐๐
	๒	๓,๘๐๐		๒	๓,๙๕๐
	๒	๔,๐๐๐		๒	๔,๑๐๐
	๒	๔,๓๐๐		๓	๔,๔๐๐
พิเศษ	๑	๔,๓๐๐	พิเศษ	๑	๔,๔๐๐
	๑	๔,๖๐๐		๑	๔,๘๐๐
	๑	๔,๙๐๐		๑	๕,๐๐๐
	๑	๕,๒๐๐		๒	๕,๔๐๐
	๒	๕,๗๐๐		๒	๖,๐๐๐
	๒	๖,๒๐๐		๒	๖,๓๐๐
	๒	๖,๗๐๐		๓	๗,๐๐๐
	๒	๗,๒๐๐		๓	๗,๔๐๐
	๓	๗,๖๕๐		๓	๗,๘๐๐
	๓	๘,๐๐๐		๓	๘,๒๐๐

ตัวอย่าง นาย ก. รับเงินเดือนขั้นตรี อันดับ ๑ ขั้น ๘๐๐ บาท ผู้บังคับบัญชา เลื่อนเงินเดือนให้ ๑ ขั้น ก็ต้องเลื่อนเงินเดือนตามบัญชีเก่าก่อน เป็นขั้นตรี อันดับ ๑ ขั้น ๘๕๐ บาท แล้วนำไปปรับเข้าบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรีที่กล่าวข้างต้น จะตรงกับอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน ขั้นตรี อันดับ ๑ ขั้น ๘๕๐ บาท ถ้าได้เลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกัน คือ เลื่อนเงินเดือนตามบัญชีเก่าก่อน จะเป็นขั้นตรี อันดับ ๑ ขั้น ๘๐๐ บาท แล้วปรับตามมติคณะรัฐมนตรี จะตรงกับอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน ขั้นตรี อันดับ ๑ ขั้น ๑,๐๐๐ บาท

อนึ่ง ในการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าว มีข้อพึงสังเกต ดังนี้

๑. ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเงินเดือนขั้นสูงของอันดับตามบัญชีอัตราเงินเดือนเดิมอยู่แล้ว ถ้าจะเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ จะต้องตกลงกับ ก.พ. เพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นอันดับสูงขึ้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนเดิม ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่สร ๑๐๐๔/ว ๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๗ เสียก่อน

๒. ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเงินเดือนในอันดับ และขั้นสูงสุด ของชั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนเดิมอยู่แล้ว จะเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ ไม่ได้

๓. ตำแหน่งใดที่คณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารได้กำหนดขึ้น และอันดับเงินเดือนขั้นสูง ไว้ตามอัตรากำลังที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้รับเงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้น และอันดับที่กำหนดไว้ จะเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ ไม่ได้

(ข้อสังเกตดังกล่าวทั้งสามข้อนี้ ชี้แจงไว้ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่สร ๐๕๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๒๕ ก.ย. ๒๕๑๐)

๓. บุคคลซึ่งเคยรับราชการและออกจากราชการไปก่อนวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๐ เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้ปรับอัตราเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้าขั้น อันดับและชั้นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่สร ๐๔๐๓/ว ๕๔ ลว. ๑๕ ก.ย. ๑๐ ด้วย เช่น นาย ก. รับราชการได้รับเงินเดือน ขั้นโท อันดับ ๒ ขั้น ๑,๖๐๐ บาท ได้ลาออกจากราชการไปก่อนวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๐ แล้วกลับเข้ารับ

ราชการใหม่ในวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๐ หรือหลังจากนั้น ก็ให้บรรจุกลับได้ตามอัตราเงินเดือนที่ปรับตามมติคณะรัฐมนตรี คือ ชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑,๗๐๐ บาท

ในกรณีที่ผู้กลับเข้ารับราชการเป็นผู้ซึ่งออกจากราชการไปก่อนมีการปรับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ก็ให้ปรับเงินเดือนของผู้นั้นให้เข้าอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับที่ ๕ ก่อน แล้วนำมาปรับเข้ากับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับที่ ๑ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้อีกทีหนึ่ง

๔. แก้ไขความใน มาตรา ๕๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งเดิมบัญญัติว่า “.....และได้รับเงินเดือนเก้าร้อยบาทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี.....” เป็น “และได้รับเงินเดือนหนึ่งพันสามร้อยบาทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี”

การเปลี่ยนแปลงในเรื่องนี้ ปรากฏว่าได้มีส่วนราชการหลายแห่งหารือมายังสำนักงาน ก.พ. รวมทั้งมีผู้เขียนแสดงข้อข้องใจลงในหนังสือพิมพ์ แสดงความคิดเห็นไปต่างๆ กัน ซึ่งปรากฏว่ายังมีการเข้าใจคลาดเคลื่อนในข้อกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่มาก บางรายสงสัยว่าเมื่อมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ออกมาบังคับเช่นนี้ จะกระทบกระเทือนถึงคำสั่งที่แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือเทียบเท่าไว้แล้วหรือไม่ บางรายสงสัยว่าข้าราชการชั้นจัตวาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้เลื่อนขั้นตามกฎหมายเดิมอยู่แล้ว เพียงแต่ยังมิได้ออกคำสั่งเลื่อนขั้นเท่านั้น จะต้องเสียสิทธิไปหรือไม่ หรือข้าราชการชั้นจัตวาที่อาศัยเบิกในอัตราชั้นตรีซึ่ง ก.พ. อนุมัติให้ยุบลงเป็นชั้นจัตวาชั่วคราว โดยมีเงื่อนไขว่า เมื่อมีคุณสมบัติครบตาม ม.๕๗ วรรค ๒ แล้วก็ให้พ้นเป็นชั้นตรี และเลื่อนเป็นชั้นตรีได้นั้น เมื่อปรากฏว่ากฎหมายวางหลักเกณฑ์ใหม่แล้ว จะปฏิบัติตามมติ ก.พ. แต่เดิมได้หรือไม่ ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ จะแยกออกได้เป็น ๒ เรื่อง คือ

๑. การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า และ
๒. การคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการชั้นจัตวาเป็นชั้นตรี

๑. การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

มาตรา ๖๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติว่า “ตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือชั้นจัตวา” การที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนี้ มิได้หมายความว่าพอใจจะแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือชั้นจัตวา ผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ได้ตามอำเภอใจก็หาไม่ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดไว้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว.๔/๒๕๐๕ ลว.๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๕ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว ๖ ลว.๒๕ ส.ค. ๐๗ ในฐานะที่ ก.พ. เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่จะกำหนดตำแหน่งของข้าราชการพลเรือน และควบคุมอัตรากำลังมิให้เปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่าการแต่งตั้งข้าราชการชั้นจัตวา ให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือเทียบเท่า นั้น เป็นการดำเนินการโดยอาศัย มาตรา ๖๕, ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีได้ถูกแก้ไข โดยพระราชบัญญัติ ฉบับที่ ๗ ค่าย ฉะนั้น คำสั่งแต่งตั้งข้าราชการชั้นจัตวา ให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า จึงยังคงมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นยังคงมีฐานะเป็นประจำแผนก (ชั้นจัตวา) อยู่ตามเดิม

๒. การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการชั้นจัตวาเป็นชั้นตรี

แต่เดิม ม. ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่ได้รับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปี และได้รับเงินเดือนเก็กร้อยบาทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าหัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง และอธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี รับรองว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติ ความรู้ และสามารถสมควรที่จะเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้ อธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชา จะคัดเลือกให้เลื่อนขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี โดยอนุมัติ อ.ก.พ. กรมก็ได้” ต่อมาพระราช

บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้แก้ไขเงินเดือนจากเดิมบัญญัติไว้แก่ร้อยละบาท มาเป็น หนึ่งในสามร้อยละบาท การเปลี่ยนแปลงในเรื่องนี้ ทำให้ข้าราชการชั้นจัตวา ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นชั้นตรีอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติฉบับเดิม เพียงแต่ยังไม่มีคำสั่งเป็นชั้นตรีเท่านั้น ต้องหมดโอกาสที่จะเป็นชั้นตรี ต้องรอจนกว่าจะได้รับเงินเดือน ๑,๓๐๐ บาท จนครบ ๔ ปี เสียก่อน จึงจะเลื่อนเป็นชั้นตรีได้ และแม้แต่ในกรณีที่ ก.พ. ได้ลงมติเป็นหลักการไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกาศใช้ว่า ในกรณีที่ ก.พ. อนุมัติให้ส่วนราชการใดกำหนดอัตราเงินเดือนชั้นจัตวา เป็นชั้นตรีได้แล้ว เมื่อข้าราชการที่ครองตำแหน่งนั้น มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ แล้ว กล่าวคือ รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี รับเงินเดือน ๙๐๐ บาท มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี และดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ก็ให้กระทรวงทบวงกรมนั้น ดำเนินการแต่งตั้งเลื่อนชั้นได้โดยไม่ต้องขอ อนุมัติ ก.พ. กำหนดอัตราชั้นจัตวาเป็นชั้นตรีอีก ก็ตาม เมื่อภายหลังปรากฏว่าได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ วางหลักเกณฑ์ใหม่แล้ว จะเลื่อนชั้นตามกฎหมาย หรือหลักเกณฑ์เดิมไม่ได้ ซึ่งเรื่องนี้ ก.พ. ได้ประชุมพิจารณาลงมติ ในการประชุม ก.พ. ครั้งที่ ๒/๒๕๑๐ วันที่ ๒๙ ธ.ค. ๒๕๑๐ และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ ลงมติเห็นชอบด้วยแล้วว่า เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ แก้ไขหลักเกณฑ์ ตาม มาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็น “.....และได้รับเงินเดือน ๑,๓๐๐ บาท มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี.....” และกฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมก็มีให้มีบทบัญญัติเป็นข้อยกเว้นไว้แต่อย่างใด เช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาก็ไม่อาจคัดเลือกข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่เงินเดือนยังไม่ถึง ๑,๓๐๐ บาท ให้เลื่อนชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้

๕. บรรดาอัตราเงินเดือนที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา กฎ กพ. และระเบียบซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และยังใช้บังคับอยู่ ให้แก้ไขขึ้นอันดับ และขั้น ตามที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงในข้อนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่เป็นคุณ กล่าวคือ ในกรณีที่ ก.พ. ได้กำหนดอัตราเงินเดือนในการบรรจุไว้ในพระราชกฤษฎีกากฎ กพ. กัตติ หรือในระเบียบใด ๆ ซึ่งออกโดยอาศัยกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกัตติ ก็ให้ปรับให้สูงขึ้นตามมติคณะกรรมการ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่สร.๐๔๐๓/ว๙๔ ลว. ๑๕ ก.ย. ๑๐ ดังกล่าวไว้ในข้อ ๒ ด้วย เช่น ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๙๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ก.พ. กำหนดให้ผู้ได้รับปริญญาตรีหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ปี บรรจุได้ไม่สูงกว่าขั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๑,๐๕๐ บาท เมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ แล้วก็จะบรรจุได้ถึงขั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๑,๑๕๐ บาท

การปรับอัตราเงินเดือนตามพระราชกฤษฎีกา กฎ กพ. และระเบียบ ดังกล่าวให้เข้าขั้น อันดับ และขั้นเงินเดือน ตามที่คณะกรรมการมีกำหนดไว้ นั้น จะมีปัญหาในเรื่องการปรับอัตราเงินเดือนตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ที่กำหนดเงินเดือนของ ผู้สมัครสอบไว้ว่าผู้ที่ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นจัตวา อันดับ ๓ สมัครสอบได้ ซึ่งแต่เดิมข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา อันดับ ๓ ขั้นต่ำมีเพียง ๖๕๐ บาท ปัจจุบันนี้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดอัตราเงินเดือนชั้นจัตวา อันดับ ๓ ขั้นต่ำไว้ ๘๕๐ บาท จึงมีปัญหว่า ข้าราชการที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี และรับเงินเดือน ๖๕๐ บาท, ๖๗๕ บาท และ ๗๐๐ บาท (ปรับเป็น ๗๕๐ บาท ๗๘๐ บาท และ ๘๑๐ บาท) จะยังคงมีสิทธิสมัครสอบอยู่ตามเดิมหรือไม่ เรื่องนี้ถ้าหากจะตีความกันตามตัวบทกฎหมายโดยตรงแล้ว เมื่อในกฎ ก.พ. กำหนดว่า ไม่ต่ำกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๓ และชั้นจัตวา อันดับ ๓ ตามบัญชีอัตราเงินเดือนฉบับใหม่ ก็คือ ๘๕๐ บาท ก็น่าจะหมายความว่า ผู้ที่จะสมัครสอบได้ ต้องได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๘๕๐ บาท แต่ถ้าหากตีความเช่นนี้ก็จะทำให้ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือน ๖๕๐ บาท, ๖๗๕ บาท และ

๗๐๐ บาท (ปรับเป็น ๗๕๐ บาท, ๗๘๐ บาท และ ๘๑๐ บาท) ซึ่งแต่เดิมสมัครสอบได้ จะกลายเป็นสมัครสอบไม่ได้ และอาจมีปัญหาคำพิพากษาต่อไปว่า ในกรณีที่ผู้ได้รับเงินเดือน ๖๕๐ บาท, ๖๗๕ บาท และ ๗๐๐ บาท (ปรับเป็น ๗๕๐ บาท, ๗๘๐ บาท และ ๘๑๐ บาท) ซึ่งสมัครสอบได้ในขณะนั้น และสอบขึ้นบัญชีไว้แล้ว เมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติ ฉบับที่ ๗ แล้ว จะมีโอกาสได้รับการบรรจุหรือไม่ ก.พ. ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ และเห็น ว่าเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิในการสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีของ ข้าราชการดังกล่าวประกอบกับในทางกฎหมายก็เปิดช่องให้ตีความไปในทางที่เป็นคุณได้ ฉะนั้น ในการประชุม อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการ ครั้งที่ ๗/๒๕๑๑ วันที่ ๑๖ ก.พ. ๒๕๑๑ อ.ก.พ. จึงลงมติว่า กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) กำหนดไว้ ว่าผู้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๓ สมัครสอบได้นั้น มิได้กำหนดชั้นไว้ด้วย จึงหมายความว่าชั้นจัตวา อันดับ ๓ ชั้นต่ำสุด คือ ๖๕๐ บาท ก็สมัครสอบได้ และชั้นจัตวา อันดับ ๓ ชั้น ๖๕๐ บาท เมื่อปรับตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ และมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่สร. ๐๔๐๓/ว ๙๔ ลว. ๑๕ ก.ย. ๒๕๑๐ แล้ว จะตรงกับอัตราเงินเดือนชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้น ๗๕๐ บาท ฉะนั้น เมื่อตีความเช่นนี้แล้ว ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือน ๖๕๐ บาท ๖๗๕ บาท และ ๗๐๐ บาท (ปรับเป็น ๗๕๐ บาท, ๗๘๐ บาท และ ๘๑๐ บาท) ซึ่ง รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ก็ยังคงสมัครสอบได้ตามเดิม

อนึ่ง มีข้อพึงสังเกตว่า ตามที่ ก.พ. ตีความว่า ชั้นจัตวา อันดับ ๓ ที่กำหนดไว้ใน กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) หมายถึงอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้น ๗๕๐ บาท นั้น หมายถึงเฉพาะชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้น ๗๕๐ บาท ที่ปรับขึ้นมาจาก ชั้นจัตวา อันดับ ๓ ชั้น ๖๕๐ บาท เท่านั้น ไม่รวมถึงผู้ที่ได้รับเงินเดือนเดิมชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้น ๖๒๕ บาท ซึ่งปรับเป็น ชั้นจัตวา อันดับ ๓ ชั้น ๗๕๐ บาทด้วย

“คนใจบาป แม้กำลังหัวเราะ ก็อาจทำลายผู้อื่นได้”

ข้าราชการกับประชาชน

โดย ดร. นิพนธ์ ศศิธร

ข้าราชการต้องเข้าถึงประชาชน

ข้าราชการเป็นจักรกลของรัฐบาลในการดำเนินการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดเอกภาพ เสถียรภาพ และความเจริญก้าวหน้าขึ้นภายในรัฐ โดยที่องค์ประกอบสำคัญภายในรัฐ ได้แก่ รัฐบาลและประชาชน การดำเนินการสาธารณะของข้าราชการจึงต้องเกี่ยวข้องกับประชาชน ไม่โดยตรงก็โดยทางอ้อมอย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ ฉะนั้น การดำเนินการสาธารณะของข้าราชการจะเป็นผลสำเร็จลงด้วยดีต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนเป็นส่วนสำคัญ ไม่ว่าความร่วมมือนั้นเกิดจากการบังคับหรือด้วยความสมัครใจก็ตาม แต่ความร่วมมือด้วยความสมัครใจของประชาชนจะให้ผลดีที่สุด รัฐบาลทุกรัฐบาล ทั้งรัฐบาลประชาธิปไตยหรือเผด็จการ จึงพยายามให้ประชาชนได้ร่วมมือด้วยความสมัครใจทุกวิถีทางเท่าที่จะทำได้ รัฐบาลเผด็จการนั้น แม้จะใช้อำนาจเป็นที่ตั้งก็ตาม มักเล็งการใช้อำนาจบังคับโดยตรงถ้าสามารถเล็งได้ โดยใช้กลวิธีทางสังคมและจิตวิทยาแทน เช่น การโฆษณาชวนเชื่อและการโน้มน้าวจิตใจมวลชน (Propaganda and masspersuasion) เพื่อชักจูงให้ประชาชนร่วมมือกับรัฐบาล ส่วนรัฐบาลประชาธิปไตยแม้จะใช้กลวิธีทางสังคมและจิตวิทยาอยู่ไม่น้อย แต่ถือได้ว่าเป็นเพียงส่วนประกอบ เพราะรัฐบาลประชาธิปไตยอาศัยความยินยอมและความพอใจของประชาชนเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว การที่ต้องอาศัยความยินยอมและความพอใจของประชาชนเป็นพื้นฐาน ข้าราชการในระบอบประชาธิปไตยจึงมีหน้าที่ “เข้าถึงประชาชน” อยู่ด้วย

การเข้าถึงประชาชนนี้ กระทรวงมหาดไทยซึ่งมีข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนอยู่ทุกหนทุกแห่งทั่วพระราชอาณาจักรได้ถือเป็นนโยบายสำคัญและจัดตั้งเป็นโครงการเพื่อพัฒนานักบริหารทุกระดับ ดังจะเห็นได้จากคำปรารภของ พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวไว้ในโครงการว่า

ในการปกครองบ้านเมืองนั้น ไม่ว่าจะเป็นระบอบการปกครองใดๆ ถ้าเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองกับประชาชนเข้ากันไม่ได้ หรือขาดความสัมพันธ์กันแล้ว บ้านเมืองนั้นก็หาความสงบสุขมิได้ ยิ่งในการปกครองระบอบเสรีประชาธิปไตย แม้แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในกิจกรรมที่รัฐบาลดำเนินไปก็ย่อมเป็นอุปสรรคอย่างมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าไม่อาจดำเนินการไปได้ทีเดียว..... ในการปกครองระบอบเสรีประชาธิปไตย การเข้าถึงประชาชนของข้าราชการย่อมจะมีความสำคัญยิ่ง*

การเข้าถึงประชาชน หมายถึงกรรมวิธีที่ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนให้เป็นผลดีแก่ประชาชนทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และประชาชนมีความพอใจรักใคร่นับถือข้าราชการซึ่งจำเป็นต้องให้มีแต่เฉพาะข้าราชการที่ซื่อสัตย์สุจริต มีความสามารถในหน้าที่ความรับผิดชอบ และสำนึกในความสำคัญของประชาชนอยู่เสมอ รวมทั้งมีระเบียบวิธีการปฏิบัติของทางราชการที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินการบริการสาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ได้รวดเร็วเท่ากับความต้องการ ในเรื่องนี้ ทศนะของ พลเอก ประภาส จารุเสถียร ก็ได้เน้นไว้อย่างน่าสนใจยิ่งว่า

เพื่อให้ข้าราชการบริการประชาชน สร้างมิตรภาพกับประชาชน เพื่อให้เกิดผลในเรื่องความเชื่อถือความไว้วางใจนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จำต้องรับปฏิบัติต่อข้าราชการส่วนภูมิภาค (รวมถึงข้าราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาค) และข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ได้แก่พนักงานเทศบาลสุขาภิบาล) ให้เปลี่ยนทัศนคติและปฏิบัติต่อประชาชนตามกรรมวิธีที่วางไว้อย่างจริงจัง

พร้อมกับการสร้างบุคลิกภาพของข้าราชการ จำต้องดำเนินการดัดรอนบุคคลหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงประชาชนเสียด้วย เช่น ข้าราชการที่กดขี่ข่มเหงเบียดเบียนราษฎร การทุจริตต่างๆ ของข้าราชการ หรือระเบียบการที่ทำให้ข้าราชการล่าช้าในบริการแก่ประชาชน หรือกรณีอื่นใดที่เป็นอุปสรรคขัดขวางอยู่ในปัจจุบันนี้^๒

ทศนะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ยกมานี้ เป็นทัศนะที่ถูกต้องอย่างยิ่ง ถ้าจะให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า ประชาชนสุขสมบูรณ์ ข้าราชการจะต้องเป็นผู้มีสมรรถภาพในการงาน และมีทัศนคติที่ดีต่อประชาชน และจะต้องมีระเบียบวิธีการปฏิบัติราชการที่ให้อำนาจปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้ามีอย่างหนึ่งอย่างใด คือข้าราชการหรือระเบียบ

๑. กระทรวงมหาดไทย, คู่มือการเข้าถึงประชาชนของกระทรวงมหาดไทย, พระนคร, โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๑ ภาคคำปรารภ

๒. Ibid, ภาคคำปรารภ

วิธีการที่เป็นอุปสรรคขัดขวางจำต้อง “ตัดรอน” ให้หมดสิ้นไป เพื่อให้การบริหารประเทศชาติเป็นไปด้วยดี และข้าราชการกับประชาชนจะได้มีแต่ความสัมพันธ์แนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างแท้จริง

เท่าที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะสังเกตได้ว่า ในการดำเนินบริการสาธารณะของข้าราชการนั้นประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วนด้วยกัน คือ ข้าราชการส่วนหนึ่ง กับระเบียบวิธีการปฏิบัติราชการอีกส่วนหนึ่ง ทั้งสองส่วนมีความจำเป็นและอยู่คู่กันไป จะแยกออกจากกันมิได้ ข้าราชการนอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถในงานหน้าที่ของตนแล้ว จำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนวิธีการที่กำหนดไว้ จะทำอะไรตามใจชอบโดยไม่คำนึงถึงระเบียบแบบแผนทางราชการมิได้ ฉะนั้น ระเบียบวิธีการปฏิบัติของราชการจึงมีความสำคัญมาก เปรียบเสมือนถนนหนทางที่จะนำไปสู่จุดหมาย หากทางไม่สะดวกสับสนวุ่นวาย ก็ย่อมนำไปสู่จุดหมายได้ชักช้าขลุกขลักหรือไม่ถึงจุดหมายเลย และอาจนำข้าราชการเข้าพลงเหงาไปได้ ฉะนั้น ระเบียบวิธีการที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการปฏิบัติราชการ ต้องขจัดให้หมดสิ้นไป แต่มีข้อควรสังเกตว่า เพียงขจัดระเบียบวิธีการที่เป็นอุปสรรคขัดขวางให้หมดสิ้นไปอย่างเดียวนั้นไม่พอ ต้องคิดกันหาระเบียบวิธีการที่จะอำนวยความสะดวกการปฏิบัติราชการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเข้มแข็ง และเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีของข้าราชการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ของแต่ละที่ แต่ละสังคม ไว้วางหน้าอีกด้วย ถ้าจะเปรียบเทียบการบริหารราชการคือการเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางข้างหน้า เพียงแต่ตัดรอนวิธีการที่เป็นอุปสรรคหรือคิดแต่แก้ปัญหาเป็นกรณีๆ ไป ก็เท่ากับขับรถไปในป่ารก มีมีคมมีขวานหักล้างทางพงไพร่รถแล่นไปเรื่อยๆ ย่อมไม่สะดวกล่าช้าและไม่รู้จักจบสิ้น การวางระเบียบวิธีการที่ดีไว้วางหน้า เป็นการสร้างถนนผ่านป่ารกไว้เรียบร้อยแล้ว ย่อมสะดวกและถึงที่หมายได้รวดเร็ว

ใคร่ขอเน้นว่าระเบียบวิธีการปฏิบัติของราชการนั้น มีความจำเป็นและสำคัญมาก เป็นการช่วยให้การปฏิบัติราชการลุล่วงไปด้วยดีและหลีกเลี่ยงการอาศัยบุคลิกภาพส่วนตัวบุคคลได้มาก การปฏิบัติราชการของประเทศเราทุกวันนี้อาศัย “ส่วนตัวบุคคล” เป็นหลัก หากได้อาศัยระเบียบวิธีการอันมีประสิทธิภาพเป็นสำคัญไม่ เช่น การบริหารส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด อำเภอ อาศัยบุคลิกภาพส่วนตัวรองผู้ว่าราชการ จังหวัดหรือนายอำเภอแต่ละคนเป็นหลักใหญ่ ซึ่งที่ถูกต้องควรอาศัยระบบความสัมพันธ์หรือวิธีการเข้าช่วย จะทำให้ได้ผลดีกว่าทุกประการ

ยิ่งกว่านั้น ระเบียบวิธีการที่ไม่ดี นอกจากจะเป็นอุปสรรคขัดขวางการปฏิบัติราชการไม่ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและสะดวกราบรื่นแล้ว ในบางกรณีอาจกลายเป็นเครื่องหลอมนให้ข้าราชการที่ดีต้องพลอยเสียคนไปด้วย เป็นที่สันนิษฐานได้ว่า ข้าราชการทุกคนเมื่อเริ่มต้นเข้ารับราชการ ต่างมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยชอบโดยควรที่สุดเพื่อเกียรติยศและความก้าวหน้าแห่งตน หากโชคร้าย เผชิญเข้ารับราชการในที่ที่มีคนทุจริตหลายคนหรือผู้ที่ไม่เอาใจใส่ในหน้าที่ของตนตามควรหลายคน โดยที่ระบบราชการต้องสัมพันธ์กันหมด ข้าราชการแต่ละคนไม่มีโอกาสสามารถเป็นตัวของตัวเองแต่ผู้เดียวแท้จริงได้เลย ต้องอาศัยความเห็นและการพิจารณาของระดับต่าง ๆ ทั้งภายในส่วนราชการนั้น เช่น หัวหน้าแผนก หัวหน้ากองต่าง ๆ และภายนอกส่วนราชการนั้น เช่น กลัง บัญชี งบประมาณ ฝ่ายการก่อสร้าง ฯลฯ ระบบความสัมพันธ์เช่นนี้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องทนเป็นคนค้อยู่คนเดียวมิได้ เพราะในทัศนะของผู้เกี่ยวข้องจะกลายเป็นผู้ทำให้งานล่าช้า เป็นนักสร้างปัญหา หรือเป็นก้างขวางคอ ระบบปฏิบัติที่เป็นอยู่เช่นนี้ทำให้ข้าราชการดีหรือไม่ดีคนเดียวไม่ได้ ต้องดีหรือไม่ดีกันทั้งแถว ยิ่งกรณีที่มีการหาผลประโยชน์ให้แก่ตน ข้าราชการที่วางตนเป็นคนดี นอกจากจะตกอยู่ในฐานะเป็นก้างขวางคอคนอื่นแล้ว ยังต้องคอยคุกคามบางคนเขาร่ำรวยขึ้นมาแต่ตัวเองยังอยู่ในฐานะพอทนอยู่ได้ ยิ่งในสังคมที่ถือว่าเงินเป็นเครื่องมือแสดงความใจกว้างกับเพื่อนฝูงลูกน้องและผู้บังคับบัญชาได้แล้ว คนดีคนนั้นจะต้องยอมใจแคบอยู่ตลอดไปถ้าทนเป็นคนค้อยู่ได้ เมื่อมีสภาพสลับสนอลหมุนขึ้นในส่วนราชการนั้น จนต้องเปลี่ยนแปลงหัวหน้าส่วนราชการนั้นใหม่โดยแต่งตั้งบุคคลอื่นจากภายนอกที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดที่จะเป็นมือกวาดล้างให้สะอาดหมดจด หัวหน้าคนใหม่อาจมีความตั้งใจอย่างแรงกล้า ต้องการปรับปรุงใหม่และแน่นอนย่อมไม่ไว้วางใจข้าราชการในส่วนนั้นๆโดยทั่วไปอยู่ด้วย เมื่อมีความระแวงอยู่มากเป็นที่ตั้งเช่นนี้แล้ว คนดีที่แท้จริงๆ เขาก็มีความภูมิใจในตัวเองพอที่จะไม่เข้าเกี่ยวข้องมากนัก เพราะเข้าเกี่ยวข้องด้วยมักพบที่ท่าที่ชวนแสดงใจเสมอจึงเหลือแต่คนที่ทนได้ คือพวกที่มีเบื้องหลังหรือหวังประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้นที่จะเข้าได้ใกล้ชิดสนิทสนม เป็นอันว่าผู้ที่มีอำนาจและมีความปรารถนาดีอย่างแรงกล้าคนใหม่กลายเป็นผู้ที่อยู่ในความแหวดล้อมของคนประจบสอพลอเท่านั้น และไม่แน่ใจเลยว่าจะสามารถเป็นคนค้อยู่ได้นานเพียงใดในสภาพแวดล้อมเช่นนั้น

ฉะนั้น ระบบวิธีการปฏิบัติราชการที่ดี นอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้การปฏิบัติราชการเป็นไป ด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพเรียบร้อยแล้ว ยังเป็นการป้องกันข้าราชการที่ดีไม่ให้เสียคนลงไป โดยมีวิธีการหรือระบบเข้าแทนบุคลิกภาพหรือส่วนตัวบุคคลได้เป็นอันมากอีกด้วย

โดยที่ระบบความสัมพันธ์ของข้าราชการเองมีความสำคัญมากดังกล่าวมาแล้วนี้ เพื่อ ช่วยให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชนยิ่งขึ้น ควรพิจารณาระบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนอันเป็นระบบความสัมพันธ์ที่กว้างขวางกว่าเสียก่อน

ระบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน

ในการดำรงอยู่ของสังคมมนุษย์ ต้องมีรัฐบาลกับประชาชนอยู่ด้วยเสมอ รัฐบาลกับ ประชาชนต่างเป็น “เงาซึ่งกันและกัน” ซึ่งมีความหมายอยู่สองนัยด้วยกัน คือ

ก. รัฐบาลกับประชาชนต้องอยู่คู่กัน จะแยกจากกันไม่ได้ หากขาดฝ่ายใดฝ่าย หนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่งก็อยู่ไม่ได้ หากรัฐบาลโศปราชญ์ทำลายประชาชนก็เท่ากับกำลังก้าวไป สู่ความเป็นสุนัขหลงกระโดดลงบงาตนเองในน้ำดังปรากฏในนิทานอีสป หากประชาชน ต่อต้านทำลายรัฐบาลตนเองอยู่ตลอดเวลา ก็เกิดสภาพบ้านแตกสาแหรกขาดเต็มไปด้วยความ เกือกร้อน และเป็นสังคมที่อ่อนแอทั้งทางวัตถุและจิตใจ มีแต่การรบราฆ่าฟัน กตัญญูและการ ปฏิวัติต่อสู้เสมอ ดังบางประเทศในละตินอเมริกา และยุคมีดต่างๆ ของจีน เป็นอาทิ

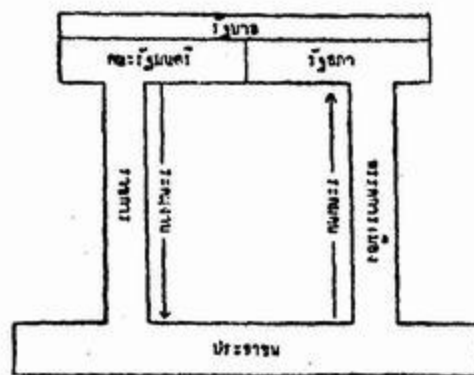
ข. รัฐบาลกับประชาชนต่างก็เป็นกระจกเงาซึ่งกันและกัน หากรัฐบาลไม่มี ประสิทธิภาพหรือไม่มีเสถียรภาพย่อมสะท้อนถึงความไม่สมบูรณ์ทางการเมืองของประชาชน ในเวลาเดียวกันหากรัฐบาลโคกค้ำขาประชาชนมากอาจให้ผลดีเป็นความร่วมมือเพื่องานเข้มแข็ง ในระยะต้น แต่เป็นความอ่อนแอในระยะยาว ดังคำที่ John Stuart Mill กล่าวไว้ว่า “รัฐที่ กตคนของตนให้เล็กลงเพื่อเป็นเครื่องมือที่วุ่นวายอ่อนแอ แม้จะมุ่งดีเพียงใดก็ตาม ย่อมพบ ว่า การที่มีแต่คนค้อยน้อยนิด ไม่สามารถทำการใหญ่ให้สำเร็จลงได้เลย”^๓ ความคิดทำนอง เดียวกันนี้ คนไทยสมัยก่อนก็มีอยู่อย่างลึกซึ้งน่าพิศวง กล่าวคือ ท่านพระคลังในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้สนทนากับ Sir John Bowring ราชทูตของพระนาง เจ้าวิกตอเรียแห่งกรุงอังกฤษ ซึ่งเข้ามาเจริญพระราชไมตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๖ มีใจความว่า

๓. John Stuart Mill *On Liberty*, (edited by Alburey Castel) New York, Appleton-Century -Crofts 1947, P. 118

ท่านพระคลังถามว่าประเทศอังกฤษซึ่งเป็นประเทศเล็ก เหตุใดจึงมีอำนาจเกรียงไกรนัก Sir John Bowring ตอบว่า เพราะอังกฤษได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ โดยมีสภาพเป็นเกาะ ยากแก่การรุกราน และสามารถมีกองเรือค้าขายและกองทัพเรืออันทรงอำนาจ รวมทั้งชนชาติอังกฤษเป็นคนแกร่งกล้าสามารถ ท่านพระคลังได้ตอบแย้งไปในทันทีว่า

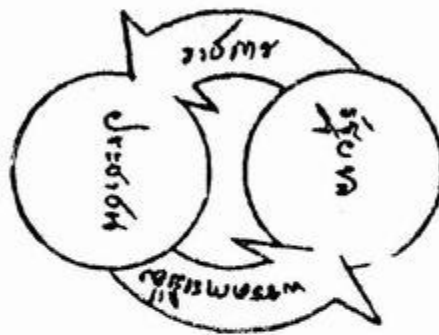
เปล่าเลยท่าน การที่ประเทศของท่านเจริญรุ่งเรืองเห็นปานนี้ แม้จะเป็นเพราะมีสถานที่ตั้งซึ่งอำนวยประโยชน์อยู่ไม่น้อยและมีคนกล้าหาญปณาราชสืบทอดอยู่เป็นอันมากก็จริง แต่หาใช่เป็นสาเหตุสำคัญประการใดไม่ ชาติอื่นๆ ก็มีสถานที่ตั้งเป็นประโยชน์และมีทหารหาญอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะมีรัฐบาลประกอบด้วยรูปการบริหารที่น่านิยมโดยชนทุกชั้นนับตั้งแต่องค์พระมหากษัตริย์ ตลอดจนขุนนาง ข้าราชการและประชาชน ต่างก็มีส่วนค้ำจุนก้ำกึ่งกันอยู่ เป็นรัฐบาลที่คนทุกคนตระหนักดีว่าตนมีส่วนรวมอยู่ด้วย เป็นประเทศที่ทุกคนตระหนักดีว่าผลประโยชน์ของตนได้รับการทะนุบำรุง เหล่านี้ทำให้ทุกคนมีกำลังใจที่จะต่อสู้พิทักษ์รักษา ผู้ที่มีจิตใจเป็นเสรีย่อมกล้ากระทำในสิ่งทั้งหลายที่ผู้เป็นทาสเห็นว่าน่าประหวั่นพรั่นได้เสมอ^๕

เมื่อรัฐบาลกับประชาชนต่างก็เป็นเงาซึ่งกันและกันเช่นนี้ จำเป็นต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่เสมอโดยมีเครื่องเชื่อมมิให้แยกห่างออกจากกัน เครื่องเชื่อมระหว่างรัฐบาลกับประชาชนที่สำคัญยิ่งได้แก่ข้าราชการกับพรรคการเมือง โดยมีระบบความสัมพันธ์ดังแสดงในภาพดังต่อไปนี้

๕. John Bowring, *The Kingdom and People of Siam*, London, Parker, 1857, pp. 467-468
 ด คำรง ลัทธพิพัฒน์, "การพัฒนาการเมืองในท้องถิ่น," ทัศนศึกษาและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ (คณะรัฐ
 ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), พระนคร, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ. ๒๕๐๘, หน้า
 ๑๓๒-๑๓๓ ประกอบด้วย

รัฐบาลมีข้าราชการเป็นเครื่องมือเชื่อมกับประชาชนในการให้บริการสาธารณะ ประชาชนมีพรรคการเมืองเป็นเครื่องมือเชื่อมกับรัฐบาล โดยระดมความสนับสนุนของประชาชน และควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลในการดำเนินบริการสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนที่สมบูรณ์จะต้องมีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่องครบวงจรดังภาพแสดงต่อไปนี้

รัฐบาลหรือระบอบการปกครองที่เจริญแล้วทั้งระบอบประชาธิปไตยและเผด็จการ ต้องมีระบบความสัมพันธ์กับประชาชนครบวงจรตามที่แสดงนี้เสมอ มิฉะนั้นอาจมีการลัดวงจรทำให้ความสัมพันธ์ต้องขาดตอนลง หรือกระแสไฟวิ่งลัดวงจรทำให้ต้องรับภาระหนักเป็นพิเศษ ในระบบความสัมพันธ์นี้ประชาชนเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งในสมัยปัจจุบัน เพราะสังคมได้เปลี่ยนจากสังคมที่แบ่งแยกได้มาเป็นสังคมเบ็ดเสร็จ คือ ทุกหน่วยต้องพึ่งพาอาศัยกัน ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศมากขึ้น และเป็นที่ตระหนักแจ้งว่า พลังที่เข้มแข็งที่สุดของชาติและของรัฐบาลนี้อยู่ที่ประชาชน ถ้าสามารถระดมพลังประชาชนให้ร่วมมือกับรัฐบาลได้ จะช่วยให้เข้มแข็งในทุกประการ ฉะนั้น แม้แต่รัฐบาลเผด็จการ เช่น รัฐบาลฟาสซิสต์หรือนาซี และรัฐบาลคอมมิวนิสต์ทุกรัฐบาลก็ได้จัดระบบความสัมพันธ์กับประชาชนไปในลักษณะที่สามารถระดมพลังประชาชนให้ได้มากที่สุด โดยให้มีเครื่องเชื่อมกับประชาชนครบตามวงจรที่กล่าวข้างต้น คือ มีพรรคการเมือง (พรรคเดียว) รัฐสภา คณะรัฐมนตรี และข้าราชการ เช่นเดียวกับรัฐบาลประชาธิปไตยที่เจริญแล้วทั้งหลายทั่วไป เพราะเป็นที่ตระหนักดีว่าถ้าขาดเครื่องเชื่อมอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วย่อมเกิดช่องว่าง (Gap) ระหว่าง

รัฐบาลกับประชาชนขึ้นไม่มากนักน้อย จริงอยู่บางประเทศอาจไม่มีพรรคการเมืองก็อยู่ได้เหมือนกับบางประเทศไม่มีคณะรัฐมนตรีอยู่ชั่วคราวก็อยู่ได้ แต่ข้อควรคิดมีอยู่ว่า ถ้ามีครบครันน่าจะอยู่ได้ดีกว่า

พรรคการเมือง

ได้กล่าวมาแล้วว่า รัฐบาลที่ *เจริญแล้ว* ไม่ว่ารัฐบาลประชาธิปไตย หรือเผด็จการ จำต้องหาทางระดมพลังจากประชาชนให้ได้มากที่สุด โดยอาศัยพรรคการเมืองเป็นเครื่องเชื่อมทางฝ่ายประชาชน พรรคการเมืองคือการจัดระเบียบองค์กรด้านประชาชน เพื่อให้ประชาชนจัดการกับประชาชนกันเอง มีประโยชน์เป็นอันมาก เพราะประชาชนที่เป็นสมาชิกของพรรค ทำงานให้แก่พรรคในรูปอาสาสมัครโดยไม่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดิน สามารถเข้าถึงประชาชนทั่วไปอย่างใกล้ชิดทุกหนทุกแห่ง โดยที่พรรคการเมืองจัดเป็นระเบียบองค์กร มีวัตถุประสงค์และระเบียบวิธีการกำหนดไว้แน่ชัด มีจักรกลเจ้าหน้าที่พร้อมเพรียง จึงสามารถระดมอิทธิพลทางสังคม เช่น ความเคารพนับถือส่วนตัว ความรู้จักมักคุ้นระหว่างบุคคลต่อบุคคลเข้าช่วยได้เต็มที่ และสามารถเป็นแหล่งกลางเกี่ยวกับประสามติได้ดียิ่ง ด้วยเหตุนี้รัฐบาลที่ *เจริญแล้ว* ทั้งประชาธิปไตยและเผด็จการจึงได้จัดให้มีพรรคการเมืองด้วยกันทั้งนั้น แตกต่างกันในสาระสำคัญตรงที่จำนวนพรรคการเมืองและวัตถุประสงค์ของพรรคการเมืองเท่านั้น

๑. รัฐบาลเผด็จการมีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว คือ พรรคของรัฐบาล เช่น รัฐบาลเยอรมันสมัยฮิตเลอร์ มีพรรคนาซี รัฐบาลอิตาลีในสมัยมุสโสลินีมีพรรคฟาสซิสต์ และรัฐบาลคอมมิวนิสต์ทุกประเทศมีพรรคคอมมิวนิสต์ ส่วนรัฐบาลประชาธิปไตยมีพรรคการเมืองตั้งแต่สองพรรคขึ้นไป และรัฐบาลประชาธิปไตยที่ *เจริญมาก* มีพรรคการเมืองใหญ่ๆ เพียงสองพรรค คือ พรรครัฐบาล กับพรรคฝ่ายค้าน เช่น รัฐบาลสหรัฐ มีพรรคเดโมแครต กับรีพับลิกัน รัฐบาลอังกฤษ มีพรรคกรรมกร กับพรรคอนุรักษนิยม เป็นต้น

๒. พรรคการเมืองในรัฐบาลเผด็จการ มีวัตถุประสงค์ระดมพลังประชาชนให้สนับสนุนรัฐบาลโดยวิธีการโฆษณาชวนเชื่อ การโน้มน้าวจิตใจมวลชน (mass persuasion) การสร้างประสามติด้วยกลอุบายต่างๆ และการใช้วิธีเกลี้ยกล่อมเป็นรายคนต่อกันหรือซึ่งหน้า (face-to-face) และรัฐบาลได้ใช้วิธีควบคุมประชาชนโดยให้ประชาชนควบคุมกันเอง กล่าวคือ

(อ่านต่อหน้า ๓๕)

กฎหมาย

พระราชบัญญัติ

จัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ สำนักนายกรัฐมนตรี มีส่วนราชการดังนี้

- (๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
- (๓) สำนักงบประมาณ
- (๔) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- (๕) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากร
- (๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการค้าขายออก
- (๘) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม
- (๑๒) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

- (๑๓) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
- (๑๔) สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษานโยบาย
- (๑๕) สำนักงานสภาพัฒนาวิทย์แห่งชาติ
- (๑๖) สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
- (๑๗) กรมประชาสัมพันธ์
- (๑๘) กรมประมงกลาง
- (๑๙) กรมอุตุนิยมวิทยา
- (๒๐) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (๒๑) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- (๒๒) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- (๒๓) มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- (๒๔) มหาวิทยาลัยศิลปากร
- (๒๕) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- (๒๖) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (๒๗) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- (๒๘) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ส่วนราชการตามมาตรานี้เป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน อธิบดีและหัวหน้าส่วนราชการซึ่งมีฐานะเป็นกรม นอกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้เลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน และ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้ว ให้มีหน้าที่ช่วย อ.ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นด้วย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๒๔ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๑๐

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
และสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม เสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง ในกระทรวงยุติธรรม พุทธศักราช ๒๔๘๕

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรม ดังนี้

(๑) แผนกการเมือง

(๒) แผนกตรวจสอบเรื่องราวและความเห็น

มาตรา ๕ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม ดังนี้

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ

(๒) แผนกการเจ้าหน้าที่

(๓) แผนกเก็บ

๒. กองคลัง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกบัญชีและงบประมาณ
- (๒) แผนกเงิน
- (๓) แผนกพัสดุ

๓. กองการคดี แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกคดี
- (๒) แผนกสถิติและเก็บสำนวน
- (๓) แผนกห้องสมุด

๔. กองบังคับคดีแพ่ง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกคำคู่ความ
- (๒) แผนกเดินหมาย
- (๓) แผนกยึดทรัพย์และขายทอดตลาด
- (๔) แผนกคำนวณและเฉลี่ยหนี้

๕. กองบังคับคดีล้มละลาย แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกคำคู่ความ
- (๒) แผนกติดตามทรัพย์สิน
- (๓) แผนกเฉลี่ยทรัพย์และรับจ่ายเงิน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๒๔ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๑๑

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันตราขึ้น พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก บัญชี อัตรา ค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ ท้าย พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยระเบียบ ค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกินเดือนละ	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกินเดือนละ
๕๓๐	๑๑๖.๖๐	๒,๗๕๐	๖๐๕
๕๔๐	๑๑๘.๘๐	๒,๘๐๐	๖๑๖
๕๕๐	๑๒๑.๔๐	๒,๘๕๐	๖๓๘
๖๐๐	๑๓๒	๓,๐๐๐	๖๖๐
๖๓๐	๑๓๘.๖๐	๓,๐๕๐	๖๗๑
๖๖๐	๑๔๕.๒๐	๓,๒๐๐	๗๐๕
๖๙๐	๑๕๑.๘๐	๓,๓๕๐	๗๓๗
๗๒๐	๑๕๘.๔๐	๓,๔๐๐	๗๔๘
๗๕๐	๑๖๕	๓,๕๐๐	๗๗๐
๗๘๐	๑๗๑.๖๐	๓,๖๐๐	๗๙๒
๘๑๐	๑๗๘.๒๐	๓,๖๕๐	๘๐๓
๘๔๐	๑๘๔	๓,๗๐๐	๘๒๖
๘๗๐	๑๙๐	๓,๘๕๐	๘๖๙
๙๐๐	๑๙๖	๔,๐๐๐	๙๑๒.๕๐
๙๓๐	๒๐๒	๔,๑๐๐	๙๒๕
๙๖๐	๒๐๘	๔,๒๕๐	๙๖๒.๕๐
๙๙๐	๒๑๔	๔,๓๐๐	๙๗๕
๑,๐๐๐	๒๒๐	๔,๔๐๐	๑,๐๐๐
๑,๐๕๐	๒๒๖	๔,๕๕๐	๑,๐๓๗.๕๐
๑,๑๐๐	๒๓๒	๔,๖๐๐	๑,๐๕๐
๑,๑๕๐	๒๓๘	๔,๗๐๐	๑,๑๕๐
๑,๒๐๐	๒๔๔	๔,๘๐๐	๑,๑๗๑
๑,๒๕๐	๒๕๐	๔,๙๐๐	๑,๒๐๐
๑,๓๐๐	๒๕๖	๕,๐๐๐	๑,๒๖๐
๑,๓๕๐	๒๖๒	๕,๑๐๐	๑,๓๕๐
๑,๔๐๐	๒๖๘	๕,๒๐๐	๑,๓๗๑
๑,๔๕๐	๒๗๔	๕,๓๐๐	๑,๔๐๐
๑,๕๐๐	๒๘๐	๕,๔๐๐	๑,๔๖๐
๑,๕๕๐	๒๘๖	๕,๕๐๐	๑,๕๐๐
๑,๖๐๐	๒๙๒	๕,๖๐๐	๑,๕๖๐
๑,๖๕๐	๒๙๘	๕,๗๐๐	๑,๖๒๐
๑,๗๐๐	๓๐๔	๕,๘๐๐	๑,๖๗๑
๑,๗๕๐	๓๑๐	๕,๙๐๐	๑,๗๐๐
๑,๘๐๐	๓๑๖	๖,๐๐๐	๑,๗๖๐
๑,๘๕๐	๓๒๒	๖,๑๐๐	๑,๘๐๐
๑,๙๐๐	๓๒๘	๖,๒๐๐	๑,๘๖๐
๑,๙๕๐	๓๓๔	๖,๓๐๐	๑,๙๐๐
๒,๐๐๐	๓๔๐	๖,๔๐๐	๑,๙๖๐
๒,๐๕๐	๓๔๖	๖,๕๐๐	๒,๐๐๐
๒,๑๐๐	๓๕๒	๖,๖๐๐	๒,๐๖๐
๒,๑๕๐	๓๕๘	๖,๗๐๐	๒,๑๐๐
๒,๒๐๐	๓๖๔	๖,๘๐๐	๒,๑๖๐
๒,๒๕๐	๓๗๐	๖,๙๐๐	๒,๒๐๐
๒,๓๐๐	๓๗๖	๗,๐๐๐	๒,๒๖๐
๒,๓๕๐	๓๘๒	๗,๑๐๐	๒,๓๐๐
๒,๔๐๐	๓๘๘	๗,๒๐๐	๒,๓๖๐
๒,๔๕๐	๓๙๔	๗,๓๐๐	๒,๔๐๐
๒,๕๐๐	๔๐๐	๗,๔๐๐	๒,๔๖๐
๒,๕๕๐	๔๐๖	๗,๕๐๐	๒,๕๐๐
๒,๖๐๐	๔๑๒	๗,๖๐๐	๒,๕๖๐
๒,๖๕๐	๔๑๘	๗,๗๐๐	๒,๖๐๐
๒,๗๐๐	๔๒๔	๗,๘๐๐	๒,๖๖๐
๒,๗๕๐	๔๓๐	๗,๙๐๐	๒,๗๐๐
๒,๘๐๐	๔๓๖	๘,๐๐๐	๒,๗๖๐
๒,๘๕๐	๔๔๒	๘,๑๐๐	๒,๘๐๐
๒,๙๐๐	๔๔๘	๘,๒๐๐	๒,๘๖๐
๒,๙๕๐	๔๕๔	๘,๓๐๐	๒,๙๐๐
๓,๐๐๐	๔๖๐	๘,๔๐๐	๒,๙๖๐
๓,๐๕๐	๔๖๖	๘,๕๐๐	๓,๐๐๐
๓,๑๐๐	๔๗๒	๘,๖๐๐	
๓,๑๕๐	๔๗๘	๘,๗๐๐	
๓,๒๐๐	๔๘๔	๘,๘๐๐	
๓,๒๕๐	๔๙๐	๘,๙๐๐	
๓,๓๐๐	๔๙๖	๙,๐๐๐	
๓,๓๕๐	๕๐๒	๙,๑๐๐	
๓,๔๐๐	๕๐๘	๙,๒๐๐	
๓,๔๕๐	๕๑๔	๙,๓๐๐	
๓,๕๐๐	๕๒๐	๙,๔๐๐	
๓,๕๕๐	๕๒๖	๙,๕๐๐	
๓,๖๐๐	๕๓๒	๙,๖๐๐	
๓,๖๕๐	๕๓๘	๙,๗๐๐	
๓,๗๐๐	๕๔๔	๙,๘๐๐	
๓,๗๕๐	๕๕๐	๙,๙๐๐	
๓,๘๐๐	๕๕๖	๑๐,๐๐๐	
๓,๘๕๐	๕๖๒		
๓,๙๐๐	๕๖๘		
๓,๙๕๐	๕๗๔		
๔,๐๐๐	๕๘๐		

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๗๕ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมเจ้าท่า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๓ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
สร้างเรือ	เสมียนพนักงาน	
พนักงานอัตราน้ำตรี	ประจำแผนก	
ช่างเครื่องเรือตรี	"	
เจ้าท่าจังหวัดผู้ช่วย	"	
คณบดีเรือตรี	"	
นายท้ายเรือตรี	"	
นายทะเบียนเรือชั้น ๒	"	
พนักงานอัตราน้ำโท	หัวหน้าแผนก	
เจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๒	"	
เจ้าท่าจังหวัดโท	"	ที่ทำการเจ้าท่าจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
รองคณบดีเรือ	"	
คณบดีเรือโท	"	
คณบดีเรือ	"	
คณบดี	"	
นักวิชาการขนส่งโท	"	

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
นายช่างตรวจเรือชั้น ๒	หัวหน้าแผนก	
นายทะเบียนเรือชั้น ๑	”	
ผู้บังคับการเรือ	”	
ผู้บังคับการเรือเดินทะเล	”	เรือเดินทะเล ในฐานะหัวหน้าแผนก
พนักงานขนส่งทางน้ำเอก	หัวหน้ากอง	
เจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๑	”	
เจ้าพนักงานนำร่อง	”	
นายช่างตรวจเรือชั้น ๑	”	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๒๑ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๑

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมการพัฒนาชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๒๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พัฒนากรจัตวา	เสมียนพนักงาน	
เคหเศรษฐกรตรี	ประจำแผนก	
สันทนการตรี	„	
พัฒนากรตรี	„	
พัฒนานิเทศก์ตรี	„	
พัฒนาการอำเภอตรี	„	ที่ทำการพัฒนาชุมชนอำเภอ ใน ฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
เคหเศรษฐกรโท	หัวหน้าแผนก	
พัฒนากรโท	„	
พัฒนานิเทศก์โท	„	
พัฒนาการจังหวัดโท	„	ที่ทำการพัฒนาชุมชนจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
พัฒนาชุมชนเขต	หัวหน้ากอง	สำนักงานพัฒนาชุมชนเขต ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาชุมชน	ผู้อำนวยการกอง	ศูนย์พัฒนาชุมชน ในฐานะ ผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๒๑ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๑

ระเบียบ

ควมมาก

ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๓๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการแข่งขันกีฬาเขต

เรียน เวียงกระทรวงมหาดไทย

ด้วยประธานกรรมการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยรายงานว่า ตามที่องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาเขตโดยให้จังหวัดต่าง ๆ มาทำการแข่งขันกีฬากายในจังหวัดก่อน แล้วคัดเลือกชุดชนะเลิศไปแข่งขันระหว่างจังหวัดในเขตของตน และให้ชุดชนะเลิศของแต่ละเขต รวม ๕ เขต เข้ามาแข่งขันกันที่จังหวัดพระนครนั้น ปรากฏว่าจังหวัดต่าง ๆ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ซึ่งคณะกรรมการ ฯ ได้หารือเรื่องนี้แล้วเห็นว่าการแข่งขันกีฬาระหว่างชุดของจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศโดยพร้อมเพรียงกันเช่นนี้ เป็นการส่งเสริมและพัฒนาในด้านกีฬาได้อย่างกว้างขวาง จึงมีมติให้จัดการแข่งขันกีฬาเขตเป็นการประจำปีและขยายเขตออกไปอีก รวมเป็น ๕ เขต โดยถือการแบ่งเขตของกระทรวงมหาดไทยเป็นเกณฑ์ สำหรับการแข่งขันทัวร์นาเมนต์ครั้งที่ ๒ ได้กำหนดให้มณฑลพายัพใหม่ในเดือนธันวาคม สกน. ส่วนประเภทกีฬาที่จะแข่งขัน และข้อบังคับนั้นได้กำหนดให้ผู้แทนจังหวัดต่างๆ จังหวัดละ ๑-๒ คน ไปประชุมพิจารณาที่จังหวัดหัวน้ำเขตก่อน แล้วให้เลือกผู้แทนเขตขึ้น ๑-๒ คน เพื่อส่งไปประชุมหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ในวันที่ ๒๑-๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ ที่จังหวัดพระนคร โดยที่การเลือกผู้แทนจังหวัดเพื่อไปประชุมที่จังหวัดหัวน้ำเขต หรือเพื่อติดต่อเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬานั้น จำต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และบุคคลเช่นนี้น่าจะเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ เทศบาลหรือกระทรวงอื่นก็ได้ และการที่บุคคลเหล่านี้จะไปปฏิบัติราชการนอกสังกัดกรมกองเช่นนี้จำเป็นต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าเจ้าสังกัดก่อน และเนื่องจากการแข่งขันกีฬานี้จะได้จัดให้มีการประจำปี จึงเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นแนวปฏิบัติต่อไปในประการสำคัญดังต่อไปนี้

๑. อนุญาตให้ข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลในสังกัดเดินทางไปเข้าร่วมการแข่งขัน หรือประชุมหารือหรือติดต่อเรื่องกีฬาเขตที่จังหวัดหัวน้ำเขต หรือ

๒. อนุญาตให้ข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลในสังกัดเดินทางไปแข่งขันกีฬาเขตประจำปี ในฐานะเป็นนักกีฬาของเขต หรือเป็นเจ้าหน้าที่ หรือเป็นผู้ควบคุมคณะนักกีฬา หรือ

๓. อนุญาตให้ข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลในสังกัดเดินทางไปติดต่อกับองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ตามที่จังหวัดเห็นว่าจำเป็น โดยให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรืองานของเทศบาล มีสิทธิเบิกเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและค่าที่พักได้ตามอัตราราชการ จากงบประมาณของเจ้าสังกัดด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไปได้ตามที่ประธานกรรมการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยเสนอ

จึงขอขึ้นย่นมา.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธ์
(นายมนูญ บริสุทธ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๓๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๗ มีนาคม ๒๕๑๑

เรื่อง ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑ ระเบียบการช่วยเหลือ
ข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ และระเบียบการรักษา
พยาบาลในท้องที่ก้นดว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น รวม ๓ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการคลังและประธานกรรมการสงเคราะห์ข้าราชการผู้มีรายได้น้อย ได้เสนอร่างระเบียบการ
ช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑ ร่างระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย
เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ และร่างระเบียบการรักษาพยาบาลในท้องที่ก้นดว
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ไปเพื่อดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ดำเนินการต่อไปได้
ดังสำเนาที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอขึ้นย่นมา เพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธ์
(นายมนูญ บริสุทธ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ระเบียบ

การช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

พ.ศ. ๒๕๑๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๖

(๒) ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗

(๓) ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘

ข้อ ๓. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอื่น ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการบำนาญ ทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับทหาร และลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้างประจำตามอัตราที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายรวมทั้งหมดไปรวมกันด้วย

“รายได้น้อย” หมายความว่า เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ เบี้ยหวัด เงินประจำตำแหน่ง เงินพิเศษ รายเดือนต่างๆ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกันกับเงินดังกล่าว แต่ไม่รวมถึงเงินยืมชีพข้าราชการในบางจังหวัดในภาคใต้ (ย.ช.) เงินเบี้ยกนเคา ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการได้รับจากทางราชการ หรือทางอื่นที่ไม่ใช่ราชการ

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายความว่า โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลของรัฐบาล องค์การของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทยและคุรุสภา

“สถานพยาบาลอื่น” หมายความว่า โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของเอกชนตามรายชื่อที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและแจ้งให้ทราบ

“ครอบครัว” หมายความว่า

(๑) บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการหรือยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ เพราะกายพิการหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบตามคำสั่งศาล หรือมีกายพิการ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการแพทย์ตามข้อ ๑๔

(๒) คู่สมรส

(๓) บิดามารดาโดยกำเนิด ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการ และต้องพึ่งพาอาศัยบุตรซึ่งเป็นข้าราชการ

“ค่ารักษาพยาบาล” หมายความว่า ค่ารักษาตามปกติ และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายในการผ่าตัด หรือคลอดบุตรในสถานพยาบาล ค่าธรรมเนียมการตรวจพิเศษ ค่าเลือดและค่ายาต่าง ๆ ตลอดจนยาประเภทบำรุงร่างกายตามคำสั่งแพทย์ ซึ่งสถานพยาบาลวางระเบียบไว้ให้ต้องเสียเงิน แต่ไม่รวมถึงค่าพยาบาลพิเศษและค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการ หรือค่าบริการ หรือเงินที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทน

“ค่าห้อง” หมายความว่า รวมถึงค่าอาหารที่สถานพยาบาลนั้น ๆ เรียกเก็บด้วย

ข้อ ๕. ข้าราชการผู้มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรส รวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๑๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อยและมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของตนเอง และครอบครัวตามระเบียบนี้

แต่ผู้ที่เป็นครอบครัวของข้าราชการผู้ใดมีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเกินกว่าเดือนละ ๒,๑๕๐ บาท ไม่ถือว่าเป็นครอบครัวที่จะได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบนี้

ข้อ ๖. ค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลของทางราชการ ให้เบิกได้ทั้งประเภทคนไข้ในและคนไข้นอก แต่ถ้าเป็นของสถานพยาบาลอื่น ให้เบิกได้เฉพาะคนไข้ใน

ข้อ ๗. ค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลของทางราชการ ให้เบิกได้ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลตามระเบียบนี้ได้เต็มจำนวน

(๒) ข้าราชการซึ่งมีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งเกิน ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๑๕๐ บาท ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลตามระเบียบนี้ได้ทั้งจำนวน

ในกรณีจำเป็นที่จะต้องซื้อยาจากร้านเอกชน ก็ให้สถานพยาบาลของทางราชการที่ตรวจรักษาเป็นผู้จัดซื้อแล้วนำมาจำหน่ายอีกทีหนึ่ง

ข้อ ๘. ค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลอื่น ให้เบิกได้ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ทั้งจำนวน

(๒) ข้าราชการซึ่งมีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งเกิน ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๑๕๐ บาท ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้หนึ่งในสี่ของจำนวน

ข้อ ๙. ค่าห้องในสถานพยาบาลของทางราชการ หรือสถานพยาบาลอื่น ให้เบิกได้ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท ให้เบิกได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินวันละ ๘๐ บาท

(๒) ข้าราชการซึ่งมีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งเกิน ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๑๕๐ บาท ให้เบิกได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินวันละ ๖๐ บาท

ข้อ ๑๐. ให้ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล นำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลและค่าห้องที่จะเบิกได้ตามระเบียบนี้ มาขอเบิกต่อผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดหรือต่อผู้เบิกเงินบำนาญเบ็ดเสร็จแล้วแต่กรณี

ใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าห้อง จะต้องมียาละเอียดตามแบบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๑๑. ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เบิกเงินบำนาญ เบี้ยหวัด แล้วแต่กรณีที่จะพิจารณาว่า การขอเบิกเงินตามใบเสร็จรับเงินนั้น ถูกต้องตามระเบียบหรือไม่และจะจ่ายได้เพียงใด เพื่อเสนอผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินอนุมัติให้เบิก

ข้อ ๑๒. วิธีการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๓. หากปรากฏเป็นหลักฐานแน่ชัดว่าผู้ขอเบิกเงินตามระเบียบนี้ปฏิบัติการโดยมีเจตนาไม่สุจริต ให้เป็นอันหมดสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบนี้ตลอดไป

และถ้าปรากฏว่าผู้นั้นได้เบิกเงินไปแล้ว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดหรือผู้เบิกเงินบำนาญ เบี้ยหวัด แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีหน้าที่เรียกเงินนับตั้งแต่คราวที่เบิกโดยไม่สุจริตนั้นคืน และนำเงินส่งคลังต่อไป

ข้อ ๑๔. ให้มีคณะกรรมการแพทย์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้ง โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี เพื่อวินิจฉัยว่า บุตรของข้าราชการที่ขอรับความช่วยเหลือตามระเบียบนี้กายพิการหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

ให้คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคก่อนมีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการนี้ได้

ข้อ ๑๕. ในกรณีที่ส่วนราชการใดมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้กระทรวงการคลังหรือกระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณี เป็นผู้วินิจฉัย

ถ้าส่วนราชการนี้ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัย ก็ให้เสนอคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยชี้ขาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖. ข้าราชการผู้มีรายได้ตามนัยระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ หลังจากที่ได้ปรับอัตราเงินเดือนตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ถึงวันก่อนวันที่ใช้ระเบียบนี้ไม่เกินเดือนละ ๒,๗๕๐ บาท ให้เบิกเงินช่วยเหลือเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลในระหว่างนั้นได้ในอัตราดังนี้

(๑) รายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท ให้เบิกได้เต็มอัตราของเงินที่ได้จ่ายไปจริง

(๒) รายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ให้เบิกได้ถึงอัตราของเงินที่ได้จ่ายไปจริง

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์แห่งระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗ และระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘ ทุกประการ

สำหรับข้าราชการผู้ซึ่งมีรายได้ตั้งแต่เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท แต่ไม่เกินเดือนละ ๑,๓๐๐ บาท ถ้าได้เบิกเงินช่วยเหลือเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลไปแล้วเพียงถึงอัตรา ก็ให้เบิกเพิ่มให้เต็มอัตราได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงนาม) จอมพล ถ. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบ

การช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย
เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๑๑

โดยที่เป็นการสมควร ปรับปรุง ระเบียบว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ข้าราชการผู้มีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๑๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือการศึกษาของบุตรตามระเบียบนี้

ในกรณีทั้งบิดาและมารดาเป็นข้าราชการ ถ้าคนใดคนหนึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๒,๑๕๐ บาท ไม่มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ ยกเว้นในกรณีที่บิดาและมารดาได้หย่าขาดจากกัน และบุตรนั้นอยู่ในความปกครองของข้าราชการฝ่ายซึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๑๕๐ บาท”

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ แห่งระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ข้าราชการผู้ใดมีบุตรเข้าโรงเรียน เมื่อถึงคราวต้องชำระเงินบำรุงการศึกษาหรือเงินค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ให้ข้าราชการผู้นั้นจ่ายเงินไปก่อน แล้วนำใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนมายื่นขอเบิกเงินต่อผู้บังคับบัญชาที่ตนสังกัด หรือต่อผู้เบิกบำนาญเบี้ยหวัด แล้วแต่กรณี ได้ตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท ให้เบิกได้เท่ากับจำนวนเงินที่ต้องจ่ายไปตามระเบียบนี้

ในกรณีทั้งบิดาและมารดาเป็นข้าราชการ ถ้าคนใดคนหนึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๑,๓๐๐ บาท ให้เบิกได้ในอัตราตาม (๒) ทั้งนี้ ยกเว้นในกรณีที่บิดาและมารดาได้หย่าขาดจากกัน และบุตรนั้นอยู่ในความปกครองของข้าราชการฝ่ายซึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท

(๒) ข้าราชการซึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๑๕๐ บาท ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายไปตามระเบียบนี้”

ข้อ ๔. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่การเบิกเงินประจำภาคสามของปีการศึกษา ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงนาม) จอมพล ถ. กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี

ระเบียบ

ข้าราชการพยาบาลในท้องที่กั้นตาร (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กั้นตาร คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กั้นตาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กั้นตาร พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่รับราชการประจำอยู่ในเขตท้องที่กั้นตาร มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือข้าราชการพยาบาลสำหรับตนเอง และครอบครัว ดังนี้

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งมีสิทธิได้รับเงินช่วยข้าราชการพยาบาล ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลอยู่แล้ว และมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๑,๓๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ให้ได้รับเงินช่วยตามระเบียบนี้อีกส่วนหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒๕ ของข้าราชการพยาบาลตามใบเสร็จรับเงิน

(๒) ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลนั้น ให้ได้รับเงินช่วยตามระเบียบนี้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของข้าราชการพยาบาลตามใบเสร็จรับเงิน”

ข้อ ๓. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงนาม) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ท กค. ๐๕๐๒/๔๐๗๐

กระทรวงการคลัง

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

เรื่อง การจ่ายเงินค่าอาหารทำการนอกเวลา

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมและจังหวัด)

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลังที่ ทค. ๐๕๐๒/ว. ๒๓๕๘๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๘

ด้วยกระทรวงการคลังเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าอาหารทำการนอกเวลา จึงให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าอาหารทำการนอกเวลาตามหนังสือที่อ้างถึง และให้ถือปฏิบัติในเรื่องนี้ดังต่อไปนี้

๑. ให้ผู้มีตำแหน่งต่อไปนี้มีอำนาจอนุมัติให้ข้าราชการอยู่ปฏิบัติงานนอกเวลาทำการปกติ และส่งจ่ายค่าอาหารทำการนอกเวลาได้ คือ

๑.๑ หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณสำหรับส่วนกลางมีอำนาจอนุมัติและส่งจ่ายค่าอาหารทำการนอกเวลาได้ ภายในวงเงินงบประมาณประเภทค่าอาหารทำการนอกเวลาที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณ

๑.๒ ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับส่วนภูมิภาค มีอำนาจอนุมัติและส่งจ่ายค่าอาหารทำการนอกเวลาได้ ภายในวงเงินจัดสรรของแต่ละแผนกการที่โอนไปตั้งจ่ายทางจังหวัด

๒. การอนุมัติให้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

๒.๑ เป็นงานที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเป็นพิเศษ ซึ่งถ้าไม่อยู่ปฏิบัติราชการนอกเวลาทำการปกติ จะเกิดผลเสียหายแก่ราชการ และต้องเป็นงานที่ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติอยู่ในเวลาราชการปกติ หรือเป็นงานที่ข้าราชการผู้นั้นมีความสามารถและเหมาะสมที่จะทำได้ หรือ

๒.๒ เป็นการรับรองชาวต่างประเทศ ซึ่งข้าราชการจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ด้วย

๓. ข้าราชการที่อยู่ปฏิบัติราชการนอกเวลาทำการปกติ หรือในวันหยุดราชการ เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง มีสิทธิได้รับค่าอาหารทำการนอกเวลาตามอัตราดังต่อไปนี้

๓.๑ ผู้ที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ ๙๕๐ บาทขึ้นไป วันละ ๒๒ บาท

๓.๒ ผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า ๙๕๐ บาท วันละ ๑๕ บาท

๔. ข้าราชการที่อยู่ปฏิบัติราชการในวันหยุดราชการเต็มวันเหมือนวันทำการปกติ มีสิทธิได้รับค่าอาหารทำการนอกเวลาดังนี้

๔.๑ ผู้ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ ๙๕๐ บาทขึ้นไป วันละ ๒๗ บาท

๔.๒ ผู้ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า ๙๕๐ บาท วันละ ๒๐ บาท

๕. ในวันหนึ่งให้ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินค่าอาหารทำการนอกเวลาได้เพียงครั้งเดียว

๖. การจ่ายเงินค่าอาหารทำการนอกเวลาออกเหนือจากที่กำหนดในหลักเกณฑ์นี้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน

ทั้งนี้ ขอให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๑. ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ และส่งจ่ายให้เป็นไปโดยประหยัดและเท่าที่จำเป็น

จึงเวียนมาเพื่อโปรดถือปฏิบัติตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

บุญมา วงศ์สุวรรณ
(นายบุญมา วงศ์สุวรรณ)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง
กรมบัญชีกลาง

ที่ กค. ๐๕๐๓/๕๕๕๗

กระทรวงการคลัง

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง การเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการเมื่อมีกรณีต้องถูกจับกุมคุมขัง
เวียน เลขาธิการ ก.พ.

เนื่องจากมีข้าราชการซึ่งกระทำผิดอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา เจ้าหน้าที่งานสอบสวนจับกุมไปคุมขังไว้เพื่อดำเนินคดี บางรายได้รับการประกันตัวกลับมาปฏิบัติราชการ ผู้บังคับบัญชาก็มีได้สั่งให้พักราชการ จึงมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินเดือน ว่าในระหว่างที่ข้าราชการต้องคดีอาญา และศาลยังไม่มีคำพิพากษา ข้าราชการผู้นั้นจะต้องขึ้นใบลาตามประกาศสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการลาหรือไม่ ถ้าต้องลาจะให้ลาในกรณีใด และการเบิกจ่ายเงินเดือนในระหว่างถูกจับกุมคุมขังจะควรปฏิบัติอย่างไร

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาและมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ เห็นชอบด้วยในหลักปฏิบัติตามความเห็นของ ก.พ. และกระทรวงการคลัง ความละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๕๐๓/๘๘๖๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ แล้ว แต่เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินเดือนได้ทราบแนวทางปฏิบัติโดยต้องแท้ กระทรวงการคลังจึงขอเวียนข้อความเข้าใจมาเพื่อทราบ ดังนี้

๑. เมื่อมีกรณีข้าราชการถูกจับกุมคุมขัง ข้าราชการผู้นั้นไม่ต้องขึ้นใบลาตามประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี แต่จะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ น.๘๒๖/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เพื่อผู้บังคับบัญชาจะได้ดำเนินการพิจารณาสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือสั่งพักราชการตามมาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ เพราะการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนก็ดี หรือสั่งพักราชการก็ดี ไม่ทำให้ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญาเสียผลประโยชน์อย่างใด หากภายหลังคดีถึงที่สุดเมื่อข้าราชการผู้นั้นไม่มีความผิด ก็มีสิทธิกลับเข้ารับราชการได้ เงินเดือนทั้งดเบิกไว้ระหว่างนั้นก็มีสิทธิเบิกได้ตามพระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกพักราชการ พ.ศ. ๒๕๐๒

๒. กรณีข้าราชการถูกจับกุมคุมขัง และได้ดำเนินคดีถึงที่สุด ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก โดยให้นับวันจับกุมคุมขังเป็นวันจำคุกด้วย ถึงแม้จะได้มีคำสั่งผู้บังคับบัญชาให้พักราชการในภายหลังวันถูกจับกุมคุมขังไปก็ตาม ข้าราชการผู้นั้นจะต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่เริ่มต้องคุมขังเป็นต้นไป ตามนัยข้อ ๒ (๒) แห่งระเบียบว่าด้วยวันสั่งให้ข้าราชการพลเรือนพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เงินเดือนนับตั้งแต่วันที่ถูกละทิ้งการปฏิบัติราชการเป็นต้นมา เบิกจ่ายให้ไม่ได้ เพราะเป็นวันที่ถูกตัดโทษเสียแล้ว เช่น นาย ก. ข้าราชการครู ถูกจับกุมคุมขังในกรณีต้องหาว่าฆ่าคนตาย เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๗ ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งพักราชการ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๗ ต่อมาคดีถึงที่สุด ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกมีกำหนด ๑๐ ปี โดยให้นับวันจับกุมคุมขังเป็นวันจำคุกด้วย แม้จะมีวันเปิดภาคเรียนในระหว่างถูกจับกุมคุมขัง ก็ไม่มีสิทธิเบิกเงินเดือน เพราะนาย ก. จะต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๗ เป็นต้นไปแล้ว

๓. กรณีที่ข้าราชการผู้ถูกจับกุมคุมขังได้รับอนุญาตให้ประกันตัว และกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามเดิม ถึงแม้ศาลจะพิพากษาลงโทษจำคุก โดยให้นับวันจับกุมคุมขังเป็นวันจำคุกด้วยก็ดี โดยที่วันต้องคุมขังนั้นมิได้คิดต่อกันมาจนถึงวันมีคำพิพากษา ฉะนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงต้องสั่งให้พ้นหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เงินเดือนระหว่างวันที่ถูกจับกุมคุมขังเป็นวันที่ไม่ได้มาปฏิบัติราชการ ไม่จ่ายเงินเดือนให้ คงจ่ายให้เฉพาะวันที่มาปฏิบัติราชการระหว่างที่ได้ประกันตัวมาจนถึงวันก่อนวันถูกจำคุกตามคำพิพากษา เช่น นาย ข. ถูกจับกุมคุมขังในคดีอาญาต้องหาว่าลักทรัพย์ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๐๗ นาย ข. ได้รับอนุญาตให้ประกันตัวกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามเดิม ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๗ เงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๐๗ ไม่จ่ายให้ คงจ่ายให้ระหว่างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๗ จนถึงวันก่อนวันศาลพิพากษาให้จำคุก ถ้านาย ข. ได้มาปฏิบัติราชการตามปกติในระหว่างนั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) โสวัจ สุทธิสิทธิ์

(นายโสวัจ สุทธิสิทธิ์)

รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองเงินเดือน

กอมมัญชีกกลาง

ควนมาก

ท ศร. ๐๔๐๑/ว. ๔๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓

เรื่อง ให้ระงับการหยุดพักร้อนประจำปีของข้าราชการ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ ศร. ๐๔๐๑/ว. ๒๔ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๐๘

ตามที่ได้อธิบดีกรมการปกครองเกี่ยวกับเรื่อง การ หยุดพักร้อน ประจำปี ของ ข้าราชการ และ ลูกจ้าง ของ หน่วยราชการ ให้หยุดพักร้อนคนละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยไม่ถือเป็นวันลา มาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๓๓ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากขณะนี้ สถานการณ์ทั้งภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงไม่อยู่ในสภาพที่น่าไว้วางใจ ทางราชการมีความจำเป็นที่จะต้องให้ข้าราชการตลอดจนลูกจ้างของหน่วยราชการต่าง ๆ ทุกคน อยู่ในสภาพพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ตลอดเวลา จึงลงมติว่า สำหรับปีนี้ ให้ระงับการอนุญาตให้ข้าราชการและลูกจ้างของหน่วยราชการต่าง ๆ หยุดพักร้อนประจำปีโดยไม่ถือเป็นวันลาเสีย (แต่ถ้าผู้ใดหยุดราชการไปก่อนแล้วในปีนั้น ก็ให้เป็นไปตามมติเดิม)

จึงขอขึ้นรับมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธี
(นายมนูญ บริสุทธี)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

(ต่อจากหน้า ๓๔)

เลือกแต่ผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อพรรคจริง ๆ ให้เป็นสมาชิกของพรรค อบรมกลวิธีต่าง ๆ ให้คอยเกลี้ยกล่อมประชาชนและสอดส่องดูแลประชาชนให้กับรัฐบาล ทำให้รัฐบาลสามารถควบคุมประชาชนทั่วไปได้อย่างเหนียวแน่นแท้จริง เพราะมีพรรคเป็นสายใยของรัฐบาลติดต่อกลุมไปได้ทั่วทุกแห่ง ฉะนั้น พรรคการเมืองในรัฐบาลเผด็จการจึงเป็นเครื่องมืออันทรงประสิทธิภาพในการเชื่อมความสัมพันธ์กับประชาชน โดยวิธีการควบคุมประชาชนอย่างเหนียวแน่น รัฐบาลเผด็จการที่มีพรรคการเมืองเท่านั้น จึงจะสามารถเป็นรัฐบาลควบคุมเบ็ดเสร็จ (totalitarian) ได้ รัฐบาลเผด็จการที่ไม่มีพรรคการเมืองไม่เป็นรัฐบาลเบ็ดเสร็จ เช่น รัฐบาลตั้งแต่สมัยอะเล็กซานเดอร์มหาราช ซีซาร์ ตลอดจนมาถึงนโปเลียน และรัฐบาลเผด็จการหลายแห่งในละตินอเมริกาในปัจจุบัน เป็นที่น่าสังเกตว่า ฝ่ายคอมมิวนิสต์นั้น ไม่เพียงจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์เฉพาะภายในประเทศที่ตนปกครองเท่านั้น แต่ยังพยายามจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ขึ้นในประเทศที่ตนมุ่งหวังจะครอบครองภายในอนาคตอีกด้วย การจัดระเบียบองค์การของคอมมิวนิสต์เริ่มด้วยส่วนย่อยที่สุด ๓ คนเป็นหลัก ทั้งนี้ เพราะคอมมิวนิสต์ถือว่า การจัดระเบียบองค์การก่อให้เกิดพลัง พรรคการเมืองเป็นการจัดระเบียบองค์การฝ่ายประชาชนย่อมได้รับพลังประชาชนสนับสนุน ฉะนั้น ในการต่อสู้คอมมิวนิสต์ รัฐบาลที่ไม่ได้จัดระเบียบองค์การด้านประชาชนย่อมต้องทุ่มเททุนต่าง ๆ มากกว่า เพราะขาดวิธีการที่จะใช้พลังประชาชนเข้ามาช่วยเป็นอันมาก

พรรคการเมืองในรัฐบาลประชาธิปไตยมีวัตถุประสงค์ตรงกันข้ามกับรัฐบาลเผด็จการ กล่าวคือ แทนที่จะใช้พรรคเป็นเครื่องมือควบคุมประชาชน กลับใช้พรรคเป็นเครื่องมือของประชาชนควบคุมรัฐบาลให้บริหารราชการตามความต้องการของประชาชน พรรคย่อมรู้ความต้องการของประชาชนได้ดี เพราะมีสมาชิกพรรคเป็นประชาชนคนธรรมดาปะปนอยู่กับประชาชนทั่วไป และคอยเป็นหูเป็นตาแทนรัฐบาลในการสอดส่องดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของราชการเป็นรายบุคคลโดยใกล้ชิดได้ดีกว่ารัฐบาลเป็นอันมาก รัฐบาลที่ไม่มีพรรคการเมืองอาจใช้ส่วนหนึ่งของราชการทำหน้าที่แทนพรรคการเมืองในเรื่องนี้ได้บ้าง เช่น จัดให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราວร้องทุกข์ การรับฟังประชามติ และการตรวจราชการ แต่ก็มีจุดอ่อนที่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้ดีเท่ากับพรรคการเมืองในหลายประการด้วยกัน เช่น

ก. ความจริงการควบคุมการปฏิบัติของข้าราชการดังกล่าว เป็นแต่เพียงกิจกรรมตามปกติของรัฐบาลทั่วไปอยู่แล้ว มีวัตถุประสงค์เพียงให้เป็นส่วนประกอบในการออกช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเท่านั้น จะถือเป็นหลักให้ได้ผลแต่อย่างเดียวนิได้ เพราะไม่สามารถจัดให้เพียงพอที่จะเอาใจใส่ควบคุมดูแลการปฏิบัติของข้าราชการได้ทั่วทุกหนทุกแห่งได้ เนื่องจากต้องใช้งบประมาณแผ่นดินดำเนินการมิใช่เป็นงานประเภทอาสาสมัครเหมือนการกระทำของ สมาชิก พรรคการเมือง ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่ง

ข. เมื่อเป็นส่วนราชการก็ต้องอยู่ในขอบเขตตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ต้องมีกระบวนการวิธี และพยานหลักฐานเพียงพอ มิฉะนั้นอาจจะเปิดช่องให้มีการกลั่นแกล้งเป็นส่วนตัวได้ จึงใช้เวลานานมาก แต่พรรคการเมืองสามารถใช้วิธีการควบคุมทางสังคม (Social Concensus) เช่นก่อให้เกิดประจักษ์ การแสดงความคิดเห็นทางรัฐสภาหรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งวิธีการควบคุมทางสังคมนี้ทางราชการเองกระทำไม่ได้ เพราะผิดมารยาทของข้าราชการที่จะสาวไล่ให้กากิน หรือเป็นการกระทำที่อาจถูกกล่าวหาได้ง่ายว่าเป็นอันตรายต่อเสถียรภาพของรัฐบาล

ค. การที่จะให้ส่วนราชการควบคุมกันเองเพื่อประชาชนนั้น มักเล็งความรู้สึกเห็นอกเห็นใจในระหว่างผู้มีอาชีพเดียวกันมิได้เป็นธรรมดาทุกแห่งในโลกนี้ การควบคุมกันเองเพื่อผลประโยชน์ของทางราชการอาจได้ผลดีกว่าควบคุมกันเองเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

ฉะนั้น พรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตยจึงมีความจำเป็นยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือของประชาชนที่จะใช้เชื่อมกับรัฐบาล โดยควบคุมการปฏิบัติงานของข้าราชการให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน เรื่องนี้มักเป็นที่เข้าใจผิดว่า พรรคการเมืองก่อให้เกิดการแตกแยกเป็นพวกเป็นเหล่า มีการแก่งแย่งช่วงชิงผลประโยชน์กันในหมู่นักการเมือง โดยไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เรื่องนี้ควรทำความเข้าใจเสียก่อนว่า ใน *ประการแรก* ถ้าไม่มีพรรคการเมือง ปล่อยให้ต่างคนต่างคุมกันเองตามถนัด ผลที่แท้ก็คือไม่สามารถมีการควบคุมได้เลย เพราะมีแต่ความสับสนไม่เป็นระเบียบอันเป็นความอ่อนแออย่างยิ่ง ความคิดที่ว่าอย่าจัดระเบียบอะไรขึ้นเลยปล่อยให้โลกมันหมุนไปเอง ทุกอย่างมันจะจัดสรรกันเองเป็นระเบียบนั้น เป็นความคิดที่มีคุณค่ามากในสมัยที่สังคมยังไม่ประกอบด้วยผลประโยชน์

และความคิดเห็นที่สลับซับซ้อนเหมือนปัจจุบันนี้เท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้การจัดระเบียบทางสังคมมีความจำเป็น เพื่อให้มีแนวยึดถือร่วมกันเป็นระเบียบชัดเจน และเป็นแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมทางการเมืองของรัฐบาลและข้าราชการ หากปล่อยตามใจชอบ ย่อมไม่สามารถมีการควบคุมนักการเมืองและรัฐบาลได้ เป็นที่เห็นได้ชัดเจนในตัวเองว่า จะให้ประชาชนที่ไม่มีการรวมกันเป็น ระเบียบองค์การเข้าควบคุมข้าราชการที่รวมกันเป็นปึกแผ่น มีระเบียบองค์การดีกว่าได้อย่างไร ฝ่ายที่รวมกันไม่ติดย่อมอ่อนแอกว่าฝ่ายที่รวมกันได้เป็นอันมาก และในขณะที่ไม่มีการรวบรวมกันอยู่นี้ ฝ่ายตรงข้ามสามารถจัดระเบียบองค์การได้แต่ฝ่ายเดียว ย่อมอยู่ในภาวะที่ยังเสียเปรียบฝ่ายตรงกันข้ามทุกทาง

ประการที่สอง การมีพรรคการเมืองนั้นถ้ามีมากเกินไปก็เหมือนกับไม่มี เพราะจะก่อให้เกิดความสับสนแตกแยกกันเองเกือบจะไม่แตกต่างกับการไม่มีพรรคการเมืองเลยเท่าใดนัก ความจริงวิวัฒนาการของพรรคการเมืองได้แสดงให้เห็นว่า เสถียรภาพของรัฐบาลขึ้นอยู่กับที่มีพรรคการเมืองเพียงฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้านรัฐบาลเท่านั้น หมายความว่าพรรคการเมืองในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะเป็นรัฐบาล คือ มีฝ่ายที่เป็นรัฐบาลกับฝ่ายที่เตรียมตัวจะเป็นรัฐบาลแทนรัฐบาล ทำให้รัฐบาลต้องระมัดระวังตัวให้เป็นที่น่าพอใจของประชาชนอยู่เสมอ แม้แต่ในประเทศที่พรรคฝ่ายรัฐบาลเป็นพรรคใหญ่ที่สุดและได้เข้าเป็นรัฐบาลตลอดมา เช่น พรรคองเกรสส์ของอินเดีย ก็ต้องบริหารประเทศด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะถ้าผิดพลาดจนประชาชนไม่พอใจแล้ว พรรคอื่นย่อมมีโอกาสเข้าเป็นรัฐบาลแทนที่ได้ ฉะนั้นพรรคการเมืองที่แตกต่างกันในนโยบายหรืออุดมการณ์อย่างขาวกับดำนั้น จึงเป็นเรื่องที่ล้าสมัยและก่อให้เกิดการแตกแยกอย่างรุนแรง ในปัจจุบันความนิยมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างรุนแรงก็มีแต่ฝ่ายคอมมิวนิสต์กับฝ่ายไม่นิยมคอมมิวนิสต์เท่านั้น ฝ่ายที่ไม่นิยมคอมมิวนิสต์ได้เอนเอียงไปทางสังคมนิยมประชาธิปไตยเหมือน ๆ กันหมด ทั้งจะเห็นได้ว่าอุดมการณ์ของพรรคกรรมกรและพรรคอนุรักษนิยมในอังกฤษไม่แตกต่างกันมากนัก ทำนองเดียวกันอุดมการณ์ของพรรคดีโมแครทและรีพับลิกันในสหรัฐก็ไม่แตกต่างกัน เป็นที่น่าสังเกตว่ารัฐบาลประชาธิปไตยที่มีพรรคการเมืองที่ดี เช่น รัฐบาล อังกฤษและสะแกนดิเนเวีย เป็นรัฐบาลที่มั่นคงที่สุดเพราะประชาชนกับรัฐบาลเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยประชาชนสำนึกอยู่เสมอว่า รัฐบาลเป็นของตนอย่างแท้จริง ย่อมหวงแหนพร้อมที่จะปกป้องคุ้มครองและให้ความร่วมมือ

อย่างเต็มที่ทุกประการ ทั้งทัศนะของท่านพระคลังที่ยกมาข้างต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ รัฐบาลก็เข้มแข็ง เพราะสามารถระดมพลังของประชาชนเข้ามาเป็นภาระในการบริหารประเทศ มิใช่รัฐบาลต้องเป็นผู้แบกภาระจีปาะทั้งหมดไว้แต่ฝ่ายเดียวเหมือนในสังคมที่มีแต่รัฐบาลกับข้าราชการเท่านั้น แต่พรรคการเมืองจะให้ประโยชน์ได้ต้องจัดให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งนอกเหนือวัตถุประสงค์ของบทความนี้ จึงคงไว้ไม่กล่าวถึงว่าจะทำได้อย่างไร

ข้าราชการ

ข้าราชการเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการเชื่อมความสัมพันธ์กับประชาชน โดยเป็นผู้ดำเนินบริการสาธารณะตามนโยบายของรัฐบาลในระบบประชาธิปไตย ข้าราชการเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการดำเนินบริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชนซึ่งแสดงออกทางพรรคการเมือง การเลือกตั้ง รัฐสภา และประชามติต่าง ๆ ส่วนในระบบเผด็จการ ข้าราชการเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการควบคุมประชาชน โดยการใช้อำนาจและกลวิธีจิตวิทยาทางสังคมพร้อม ๆ ไปกับการดำเนินบริการสาธารณะที่รัฐบาลต้องการ

ในทุกระบอบการปกครอง ข้าราชการจะมีลักษณะเป็นสถาบันเอกเทศในตัวเอง แตกต่างกับรัฐบาลหรือพรรคการเมือง ทั้งนี้ เนื่องจาก

๑. เป็นคณะบุคคลที่มีฐานะแตกต่างกับคณะอื่น โดยมีกฎหมายและระเบียบวิธีการกำหนดฐานะไว้เป็นอาชีพที่มั่นคงอย่างหนึ่ง
๒. มีการกระทำที่ประกอบด้วยความรู้ความชำนาญในงานหน้าที่ของตน
๓. มีระเบียบแบบแผนการปฏิบัติของทางราชการโดยเฉพาะ
๔. มีอำนาจที่จะดำเนินการภายในหน้าที่และความรับผิดชอบ อาจสามารถใช้อำนาจบังคับได้

รัฐบาลย่อมไม่มีอำนาจใช้ข้าราชการเป็นเครื่องเชื่อมระหว่างรัฐบาลกับประชาชนได้ แต่สายเดียวเต็มที ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น

๑. มีจำนวนไม่มากพอที่จะกระจัดกระจายปะปนกับประชาชนได้ทั่วทุกหนทุกแห่งได้ เพราะต้องใช้งบประมาณแผ่นดิน ย่อมมีงบประมาณไม่เพียงพอเป็นแน่

๒. ไม่สามารถใช้เป็นสื่อกลางเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนได้มากนัก เพราะบางครั้งไม่ใช่คนในท้องถิ่นนั้น และความสนใจของข้าราชการส่วนใหญ่มีแต่ในงานอันเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของตน โดยไม่ให้มีข้อบกพร่องผิดพลาดได้ก็เพียงพอแล้ว ซึ่งในเรื่องนี้ ศาสตราจารย์ Laski ได้อธิบายไว้อย่างสนใจว่า “ราชการมีความภูมิใจที่ไม่ทำอะไรผิดพลาด จึงต้องพิจารณาปัญหาอย่างรอบคอบทุกแง่ทุกมุม ผลปรากฏอยู่เนือง ๆ ว่ากว่าจะปฏิบัติได้จริง ต้องเสียเวลาล่าช้า มีแต่เอกสารหนังสือมากมายก่ายกอง”^๕

๓. โดยที่การดำเนินการบริหารสาธารณะในปัจจุบันต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ และในฐานะที่เป็นเครื่องมืออันจำเป็นของรัฐบาล ทำให้รัฐบาลเองก็ไม่สามารถควบคุมได้เต็มที่ ศาสตราจารย์ Laski ได้อธิบายว่า “ขอบเขตของรัฐบาลปัจจุบันและความมีมาของบริการ ทำให้ต้องอาศัยนักบริหารที่เป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ การควบคุมผู้เชี่ยวชาญไม่ใช่งานง่ายเลย เพราะรายละเอียดที่จำเป็นต้องรู้ ถือเป็นหลักว่าให้มีอยู่เฉพาะในหน่วยงานของตนเองเท่านั้น ยิ่งกว่านั้นผู้เชี่ยวชาญมักจะขยายขอบเขตความรับผิดชอบของตนให้กว้างขวางออกไปมากที่สุด ความกระหายอำนาจนั้นยังได้รับเท่าใดก็ยิ่งทวีกำเริบหนักขึ้นทุกที”^๖ และทางรัฐบาลก็มีภาระรับผิดชอบในตำแหน่ง ๆ มากขึ้น จึงไม่สามารถมีเวลาให้ความสนใจเอาใจใส่ในรายละเอียดต่าง ๆ ได้

๔. ระบบราชการเป็นระบบที่มีความสัมพันธ์กันหมด ไม่มีส่วนใดที่สามารถบันทาลความสำเร็จขึ้นได้ด้วยตนเองแท้ ๆ ต้องอาศัยการกระทำของหน่วยงานที่ต่ำกว่าและสูงขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานด้านงบประมาณและบุคลากรจากภายนอกด้วย ย่อมเป็นโอกาสให้โยนกองชดทอตกกันไปมาได้ง่าย แม้ว่าข้าราชการแต่ละคนจะมีความตั้งใจเพื่อส่วนรวมจริงๆ เพราะตระหนักถึงผลร้ายในระยะยาวเมื่อประชาชนหันหลังให้รัฐบาลแล้ว แต่เผอิญจากระบบวิธีการอันจะเป็นสะพานเชื่อมให้ความตั้งใจดีของแต่ละคนสัมฤทธิ์ผลขึ้นมาเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นการยากที่รัฐบาลที่ไม่มีพรรคการเมืองเป็นเครื่องเชื่อมกับประชาชนอีกสายหนึ่ง จะใช้ข้าราชการเป็นเครื่องเชื่อมแต่สายเดียวให้ได้ผลดีเท่ากัน จึงเป็นปัญหาทางการเมืองที่สำคัญอยู่ในประเทศไทยเรา ดังความเห็นของ ศาสตราจารย์ชูป กาญจนประกร

๕. Harol J. Laski "Bureaucracy," *Encyclopedia of the Social Sciences*, Vol. 3, p. 73

๖. *Ibid* p. 74

ในเรื่องเกี่ยวกับการที่ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการปกครองประเทศชาติว่า:—

ปัญหาสำคัญของเรื่องนี้อยู่ที่การแก้ปัญหาการเมืองของไทยเราเอง หรือจะกล่าวให้เจาะจงลงไปอีกก็คือ การคิดแก้ปัญหาซึ่งกระทำโดยชนชั้นปกครองนั้น มีการใช้กำลังบังคับและใช้ข้าราชการทำแทนประชาชน การที่จะจัดให้มีมรรควิธีสำหรับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยนั้นยังมีอยู่น้อยมาก ผู้เขียนเห็นว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญที่สุดทางการเมืองของประเทศ ถ้ายังขึ้นปล่อยปละละเลยอยู่เช่นนั้นต่อไปอีก ก็จะเป็นปัญหาที่ทวีขึ้นตามลำดับแห่งกาลเวลา และกลุ่มบุคคลที่จะถูกประณามมากที่สุดก็คือกลุ่มชนชั้นปกครอง”^๑

ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชนในประเทศไทย

หนังสือ คู่มือการเข้าถึงประชาชนของกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวถึงภาวะในปัจจุบันได้ว่า ยังมีข้อบกพร่องอันเป็นช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชนอยู่เป็นอันมาก โดยอธิบายในรายละเอียดดังต่อไปนี้^๒

๑. ระบบการปกครอง แม้จะได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาแล้ว ๓๐ ปีแล้ว การปฏิบัติความรู้สึกของข้าราชการและประชาชนให้เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยยังไม่สมบูรณ์ ประชาชนยังไม่มีความรู้ดีพอ และยังไม่เข้าใจในสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตย ข้าราชการก็ยังมีความรู้สึกว่ายังอยู่ในระบอบเดิมเป็นจำนวนไม่น้อย ยังปฏิบัติตนอยู่ในลักษณะเจ้าขุนมูลนาย “การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก็ดี การพยายามทำความเข้าใจดี และการเข้าถึงจิตใจก็ดี ยังไม่เข้าสู่หลักประชาธิปไตย”

๓. จักรกลในทางการเมือง “หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ได้ใช้ระบบสภาควบคุมการบริหารเริ่มตั้งแต่สภาผู้แทนลงไปจนถึงเทศบาล ซึ่งประชาชนและนักการเมืองไม่มีความเข้าใจดีพอ การโฆษณาหาเสียงของผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง แทนที่จะโฆษณาถึงนโยบายของพรรคที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญ กลับโฆษณายุยงราษฎรให้ทำผิดกฎหมายบ้าง ให้เกลียดชังข้าราชการฝ่ายบริหารบ้าง เพื่อให้เกิดความนิยมตนเองในแนวทางที่ผิด จึงเป็น

๑. ชูบ กาญจนประกร, “การบริหารพัฒนาตามวิธีศึกษาของวิกกส์.” ในหนังสือทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ หน้า ๒๐๒—๒๐๓

๒. กระทรวงมหาดไทย, คู่มือการเข้าถึงประชาชน ฯ, หน้า ๓—๘

เหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างข้าราชการและประชาชน เป็นผลให้ข้าราชการกับประชาชนบางท้องถิ่นแตกแยกกัน”

๓. **จักรกลในทางบริหาร** “เนื่องจากข้าราชการในสมัยนี้ยังมีจิตใจฝังอยู่ในระบอบการปกครองแต่เดิมมา ยังไม่ได้ฝึกอบรมให้เกิดความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะเปลี่ยนทัศนคติ (attitude) ได้ ทั้งสถานที่ราชการของรัฐบาลแทนที่จะเป็นสถานที่รับบริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสที่จะมาติดต่อ กลับเป็นสถานที่ทำให้ราษฎรได้รับความเบียดเบียนเดือดร้อน ด้วยเหตุนี้ ถ้าราษฎรไม่มีความจำเป็นจริงๆ แล้วก็ไม่อยากจะมาติดต่อ”

๔. **กลวิธีของคอมมิวนิสต์** “ขณะนี้ขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยได้ดำเนินกลวิธี (Tactics) ให้ข้าราชการต่อข้าราชการแตกร้าวกัน ให้ข้าราชการกับประชาชนห่างเหินกัน... ก่อนการรวมพรรคได้สร้างองค์การบังหน้าเพื่อให้ประชาชนบังเกิดความนับถือ... ถ้าไม่หาทางป้องกันและตอบโต้อันเป็นหลักขั้นมูลฐาน จะทำการจับกุมแต่เพียงอย่างเดียวย่อมจะสำเร็จได้ยาก เพราะเป็นการสร้างความสับสนใจ ความเคียดแค้นให้แก่บรรดาญาติมิตรผู้ถูกจับกุม ซึ่งอาจมีผลสะท้อนกลับมาเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล โดยการเข้าร่วมอยู่ในกลุ่มคอมมิวนิสต์ หรือด้วยประการอื่น”

๕. **ผลการสำรวจการเข้าถึงประชาชน** “ความจริงในเรื่องนี้มีใจว่าเฉพาะหมู่บ้านที่อยู่ชายแดนเท่านั้น แม้หมู่บ้านที่มีการคมนาคมไม่สะดวก ก็ปรากฏว่าข้าราชการไม่เคยไปถึงหมู่บ้านเหล่านั้นก็มีมาก เมื่อราษฎรตามหมู่บ้านดังกล่าวไม่เคยเห็นข้าราชการฝ่ายปกครองสำรวจ ที่จะทำให้ความคุ้มครอง และไม่เคยมีข้าราชการอื่นๆ ออกไปแนะนำให้ความรู้ในการประกอบอาชีพจะมีความรู้สึกอย่างไร เป็นความจริงที่ว่าประชาชนเหล่านั้นจะต้องช่วยตนเองในคันสวัสดิภาพและอื่นๆ เมื่อเป็นเช่นนั้น ถ้าปรากฏว่ามีผู้ใดให้ความคุ้มครองได้ก็จำเป็นต้องยอมรับนับถือ เช่น โจรผู้ร้ายที่หนีไปหลบซ่อนอยู่เป็นต้น และถ้ามีผู้ใดให้ความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย เช่น การให้ยารักษาโรค ก็เป็นที่รักใคร่นับถือ คอมมิวนิสต์จึงได้ถือโอกาสเข้าแทรกซึมตามจุดอ่อนเหล่านี้ ด้วยการแจกยารักษาโรคหรือให้การช่วยเหลืออย่างอื่นพร้อมกันนั้นก็ใช้กลวิธีเกลี้ยกล่อมเป็นพรรคพวก ซึ่งไม่มีปัญญาอย่างใดที่ราษฎรในหมู่บ้านเหล่านั้นจะไม่ยอมรับและหลงเชื่อคอมมิวนิสต์”

ด้วยเหตุนี้ ข้าราชการในประเทศที่ยังไม่มีเครื่องเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนอย่างอื่น นอกจากราชการ จึงต้องมีภาระหน้าที่เป็นพิเศษอันสำคัญยิ่งเพิ่มขึ้นอีก กล่าวคือ ต้องเป็นทั้งเครื่องมือของรัฐบาลในการสัมพันธ์กับประชาชน และเครื่องมือของประชาชนสัมพันธ์กับรัฐบาล จึงจะทำให้รัฐบาลและประชาชนเป็นเงาซึ่งกันและกันอย่างแนบสนิท ทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้ามีเอกภาพและเสถียรภาพ และประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข มีความภาคภูมิใจในรัฐบาลของตน มีความพร้อมที่จะร่วมมือกับรัฐบาลและป้องกันรัฐบาลของตนทุกวิถีทาง

ผู้ที่จะเป็นข้าราชการที่ดี และเป็นจักรกลที่สมบูรณ์ในการประสานความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างรัฐกับราษฎรนั้น โครงการเข้าถึงประชาชนของกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดคุณสมบัติอุดมการณ์ไว้ว่าต้องเป็นผู้ที่^๕

- มีศรัทธาในงาน (ทำงานด้วยใจรัก มิใช่สักแต่หน้าที่—ผู้เขียน)
- มีศรัทธาในประชาชน (ว่าเป็นพลังสำคัญ เป็นปัจจัยในความสำเร็จที่แท้จริง)
- มีสายตาไกล คิดการณ์ล่วงหน้าหลาย ๆ ด้าน
- มีความรักประเทศชาติอย่างแน่นแฟ้นห่วงใยในอนาคตของชาติ
- มีนิสัยชอบสมาคม ชอบโอภาปราศรัยแก่บุคคลไม่เลือกเพศ วัย และชั้น
- มีวัยพอสมควร และควรอุปสมบทแล้ว (คงเพื่อความเชื่อถือของชาวบ้านยิ่งขึ้น—

ผู้เขียน)

- มีครอบครัวเป็นหลักฐานแล้ว (เพื่อไม่ให้ “เข้าถึง” จนเกินขนาด—ผู้เขียน)
- มีฐานะส่วนตัวพอสมควร (นำสงฆ์ในกรณีที่ยึดเอาราชการเป็นอาชีพและเงิน

เดือนไม่มากนัก—ผู้เขียน)

- มีนิสัยถ่อมตัว ไม่ถือตัว ไม่ยกตนข่มท่าน—รู้จักวางตัวให้เหมาะสม
- มีความคิดริเริ่มดี
- เป็นคนไม่จนปัญญา (resourceful) คิดหาทางออกได้เสมอ
- มีความเข้มแข็งเป็นนิตย ใครๆอยากพบปะพูดคุยด้วย
- มีความอดทน—อดกลั้นดี
- มีลักษณะออมชอม ไม่รู้เิน ไม่เผด็จการ

๕. Ibid หน้า ๓๖—๓๗

- มีนิสัยไม่คู้ท่าย ชอบช่วยเหลือเขาเรื่อยไป
- มีหิริโอตตัปปะ
- มีความซื่อสัตย์ต่อตัวเองและผู้อื่น
- ตรงต่อเวลา
- มีความเข้มแข็งในบุคลิกลักษณะ ไม่ยอมแพ้อุปสรรคง่าย ๆ
- นิสัยชอบเรียนรู้ใหม่ๆ
- ควรพูดภาษาพื้นเมืองได้ด้วย

นอกจากมีคุณลักษณะตามกล่าวแล้ว ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ

- มีนิสัยชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- มีการเสียสละ

หากได้สมบูรณ์ตามนี้ ควรนับเป็นยอดคนยอดข้าราชการได้แล้ว ผู้ที่เป็นข้าราชการโปรดสำรวจตัวเอง ว่าท่านมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กล่าวมานี้อย่างไรบ้าง

อย่างไรก็ดี โดยที่ระบบราชการมีความสัมพันธ์กันเองทั้งระบบ ข้าราชการแต่ละคนถึงจะดีและมีความสามารถอย่างใด จะต่างคนต่างดีต่างสามารถไม่ได้ ต้องดีและสามารถพร้อม ๆ กันหมด เป็นการยากที่จะปล่อยให้มียุติการอันวิเศษนี้ คือความดีและความสามารถของทุกคนผนึกกันเข้าได้เองเหมือนเหตุการณ์แห่งวันมาฆบูชาในสมัยพุทธองค์ ควรจะได้กำหนดระเบียบวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางและสะพานเชื่อมความดีความสามารถของแต่ละคนให้มาบรรจบกันพร้อมเพรียงด้วยจึงจะสมบูรณ์ ระบบที่อาศัยการควบคุมดูแลเอาใจใส่จากสังคม หรือประชาชนเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยได้เป็นอันมาก คราบใตที่ยังไม่มีวิธีการอย่างอื่นช่วยเหลือ ผู้ที่จะเป็นข้าราชการที่ดีควรตั้งตนมั่นอยู่ในสุจริตธรรมต่อตนเอง ต่อประเทศชาติ และต่อประชาชนไว้ ย่อมจะเป็นศิริมงคลอันสูงส่งต่อตนเองและครอบครัววงศ์ตระกูลสืบต่อไป ขออวยพรให้ท่านผู้เป็นข้าราชการทุกท่านเป็นข้าราชการที่ดีของชาติ คือทั้งของรัฐบาลและของประชาชนอยู่ตลอดไปซึ่งจะมีแต่ความสุขและความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองยิ่ง ๆ ขึ้นเทอญ ฯ

ปัญหากฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน

ตอบโดย

สมศักดิ์ เจริญกุล	บุคลากรเอก	กองระเบียบข้าราชการ
เสริมสุข โกวิทวานิช	นิติกรโท	กองวินัยและเรื่องราว
อาทิตย์ อังคะวณิช	วิทยาการโท	กองระเบียบข้าราชการ
ชนะ อินสว่าง	นิติกรโท	กองวินัยและเรื่องราว
สมพงษ์ นิ่มนกร	นิติกรโท	กองระเบียบข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๘๒๑

ผมมีปัญหาสงสัยเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน ตามหนังสือ ก.พ. ที่ สร. ๐๕๐๔/ว. ๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๐ วรรค ๓ คือ

“๒. การขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น ผู้ครองตำแหน่งต้องเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นได้แล้ว และได้รับเงินเดือนอยู่แล้วในปีงบประมาณที่ขอให้ ก.พ. พิจารณานั้น

ก. ผู้ครองตำแหน่งจะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นขึ้น ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๓ ขึ้น ๘๕๐ บาท ขึ้นไป” ผมจึงขอเรียนถามว่า

ถาม (๑) ผมเริ่มเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ถ้านับเวลาราชการผมก็มีเวลา ๑๖ ปี และปัจจุบันผมได้รับเงินเดือนตามอัตราเก่า ๔๐๐ บาท ผมมีสิทธิปรับขึ้นเป็นขั้นขึ้นในอัตราใหม่ ๑,๐๐๐ บาท โดยไม่ต้องสอบใช้หรือไม่

(๒) ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาขึ้นเป็นขั้นขึ้น ตามความแจ้งอยู่แล้วนั้น สมมุติว่าผมได้รับเงินเดือนในอัตราเก่า ๔๐๐ บาท (ก่อน ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐) มาแล้ว ๓ ปี และเมื่อปรับเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) เป็น ๑,๐๐๐ บาท จะ

ต้องไปค้น ๑,๓๐๐ บาท อีก ๔ ปี จึงจะเลื่อนเป็นชั้นตรีได้ ถ้าเช่นนั้นผมจะต้องย่ำเงินเดือน ๕๐๐ บาท (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนเก่า) ๓ ปี และไปย่ำ ๑,๓๐๐ บาท (พระราชบัญญัติฉบับที่ ๗) อีก ๔ ปี ใช่หรือไม่

ตอบ การกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ที่ครองอยู่ตามนัยข้อ ก. แห่งหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๐๕๐๔/ว. ๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๐ กล่าวคือ “ผู้ครองตำแหน่งจะต้องได้รับเงินเดือนในชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๓ ขึ้น ๘๕๐ บาทขึ้นไป” และจะต้องเป็นผู้สอบวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีได้ และการขอกำหนดอัตราเงินเดือนชั้นจัตวาเป็นชั้นตรีตามนัยมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ กล่าวคือ จะต้องมีความสมัครครบทุกประการตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐ บาท จะต้องเปลี่ยนเป็น ๑,๓๐๐ บาท มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี

ทั้งนั้น ตามปัญหาข้อ (๑) จึงมีอาทำได้ ส่วนปัญหาข้อ (๒) จะต้องได้รับเงินเดือน ๑,๓๐๐ บาท มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี

ตอบสมาชิกจังหวัดหนองคาย

ถาม หน่วยราชการแห่งหนึ่งได้ประกาศรับสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี แต่มีปัญหาคือ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ข้อ ๓ (ง) และ (จ) ที่กำหนดเงินเดือนของผู้สมัครสอบไว้ว่า ผู้ที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี และได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๓ สมัครสอบได้ ซึ่งแต่เดิมข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา อันดับ ๓ ขั้นต่ำมีเพียงขึ้น ๖๕๐ บาท ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดอัตราเงินเดือนชั้นจัตวา อันดับ ๓ ขั้นต่ำไว้ ๘๕๐ บาท ขอดถามว่า ผู้ที่เคยมีสิทธิสอบแข่งขัน ซึ่งได้รับเงินเดือนชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขึ้น ๗๕๐, ๗๘๐, ๘๑๐ บาท ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนที่ปรับตามมติคณะรัฐมนตรี และรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี จะสมัครสอบแข่งขันชั้นตรีได้หรือไม่

ตอบ ปัญหานี้มีผู้สอบถามมาก ทั้งทางจดหมายและทางโทรศัพท์ กองบรรณาธิการจึงได้นำบทความของคุณจิราภา รัตนวิบูลย์ เรื่องอิทธิพลแห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ เสนอท่านผู้อ่านในวารสารข้าราชการฉบับนี้ หวังว่าทุกท่านคงจะได้รับคำตอบที่กระจ่างชัดแจ้งในบทความนี้

ตอบสมาชิกจังหวัดพระนคร

ถาม ข้าราชการพลเรือนข้าราชการไปเฉยๆ ติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน แล้วส่งใบลาป่วยย้อนหลัง ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตการลา และสืบสวนแล้ว เห็นว่าเป็นการลาที่ไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่ก่อนที่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งการเกี่ยวกับความผิดลงไป ข้าราชการผู้นั้นได้กลับมาปฏิบัติราชการตามปกติเสียก่อน ดังนั้นจึงสั่งไล่ผู้นั้นออกจากราชการในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ได้หรือไม่

ตอบ การที่ข้าราชการพลเรือนข้าราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันนั้น ถ้าผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่า ผู้นั้นละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ก็ครบองค์เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ข้อ ๒ (๔) แล้ว การที่ผู้นั้นได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนผู้บังคับบัญชาวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับความผิด หากทำให้การกระทำที่ครบองค์เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งแล้วเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้ไม่กรณีเช่นนี้ผู้บังคับบัญชาจึงมีอำนาจสั่งไล่ผู้นั้น ออกจากราชการได้ตามมาตรา ๘๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ประกอบด้วยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) โดยไม่ต้องทำการสอบสวนและรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี อย่างไรก็ตามมาตรากังกล่าวเป็นเพียงบทบัญญัติที่ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาไว้เป็นกรณีพิเศษเท่านั้น มิได้ห้ามมิให้ทำการสอบสวนแต่อย่างใด ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ข้าราชการได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมีข้อแก้ตัวอยู่ ถ้าหากผู้บังคับบัญชามีอำนาจพิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะทำการสอบสวนให้ได้ความแน่ชัดเสียก่อนว่า ผู้นั้นละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แล้วจึงสั่งลงโทษก็ย่อมกระทำได้

ตอบสมาชิกจังหวัดนครปฐม

ผมมีข้อข้องใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้น จัตวา อันดับพิเศษ เป็นชั้นตรีตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.

๒๔๙๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ คือว่า ผมรับราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ เงินเดือนในขณะนั้น ๕๐๐ บาท และได้รับ ๕๐๐ บาท เต็มมาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๔ และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกให้ได้รับ เงินเดือนเท่าเดิม เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๐๕ ผมจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๘ และในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ทางกรมได้ส่งเรื่องราวขออนุมัติเลื่อนขั้นเป็นชั้นตรีต่อ ก.พ. เพื่อพิจารณา แต่ ก.พ. ยังไม่อนุมัติไป และต่อมาได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนใหม่ และมาตรา ๖ กำหนด ให้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนเดิมจาก ๕๐๐ บาท เป็น ๑,๓๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไป จึงจะพิจารณาเลื่อนเป็นชั้นตรีได้นั้น ซึ่งการเลื่อนขั้นจัตวาขึ้นเป็นชั้นตรี ของผมนี้ ได้มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับเก่าทุก ประการ ผมจึงขอเรียนถามดังนี้

ถาม (๑) เมื่อการรับราชการของผมมีคุณสมบัติครบถ้วนตามพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฉบับเก่าแล้ว และเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไป จะมีผลใช้บังคับย้อนหลังไปถึงพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนฉบับเก่า ซึ่งใช้มาแต่ พ.ศ. ๒๔๙๗ และ พ.ศ. ๒๕๐๒ ทัว ๆ ไปการ ออกกฎหมายใหม่ไม่มีผลใช้บังคับย้อนหลังถึงกฎหมายฉบับเก่า ดังนั้น พวกผมที่มีคุณสมบัติ ครบถ้วนบริบูรณ์ตามกฎหมายเก่าทุกประการจะมีสิทธิได้เลื่อนขั้นเป็นชั้นตรีหรือไม่ ?

ตอบ ก.พ. เคยพิจารณาเรื่องทำนองนี้แล้ว มีความเห็นเป็นหลักการว่า เมื่อได้มีการ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวางหลักเกณฑ์ขึ้นใหม่ และกฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมก็มีได้มีบท บัญญัติเป็นข้อยกเว้นไว้แต่อย่างใด กรณีก็ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้วนับแต่วันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้เป็นต้นไป ฉะนั้น กรณีที่ท่านหารือ มานี้ แม้ท่านจะมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเลื่อนขั้นเป็นชั้นตรีได้ตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ โดย “...ได้รับเงินเดือน ๙๐๐ บาท มาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี...” แล้วก็ตาม เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ แก้ไขหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ ดังกล่าวเป็น “...และได้รับเงินเดือน ๑,๓๐๐ บาทมาแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี...” แล้วเช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาก็ไม่อาจคัดเลือกข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่เงินเดือนยังไม่ถึง ๑,๓๐๐ บาท ให้เลื่อนชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้

อนึ่ง ขอเรียนเพิ่มเติมว่า คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว ลงมติเห็นชอบด้วยความเห็นของ ก.พ. ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๑

ถาม (๒) เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ใช้บังคับย้อนหลังไปถึงฉบับเก่า ก็น่าจะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้กับพวกที่เงินเดือนเต็ม ๙๐๐ บาทมาแล้วถึง ๔, ๕, ๖ ปี ซึ่งรอการพิจารณาขอเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีให้อย่างน้อยปีละ ๑ ชั้น จนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ตลอดจน ตามอัตราเงินเดือนที่ปรับ/รูงใหม่จะได้หรือไม่ ?

(๓) เพื่อเป็นกำลังใจ และให้นำเห็นความชอบแก่ข้าราชการผู้น้อยที่ปฏิบัติราชการมานานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งไม่เคยมีความผิดในทางราชการ สมควรที่ ก.พ. จะเห็นใจ และสงสารพวกผม ควรจะอนุมัติให้ เพราะจะมีอยู่ก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น และเมื่อได้แล้วบางคนก็จะอยู่ในชีวิตราชการอีกไม่กี่ปีแล้ว ก.พ. จะเลื่อนให้ได้หรือไม่ ?

ตอบ (๒) และ (๓) ก.พ. ไม่มีอำนาจพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในกรณีนี้ครับ และขอเรียนว่า เจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการวารสารข้าราชการทุกคนรู้สึกเห็นใจเพื่อนข้าราชการเป็นอย่างมาก เมื่อกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่มีได้บัญญัติข้อยกเว้นไว้ ก็ได้

แต่หวังว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อทราบข้อเท็จจริงของกฎหมายและความเดือดร้อนของเพื่อนข้าราชการที่อยู่ในฐานะเช่นเดียวกันกับท่านนี้ คงจะหาทางแก้ไขปัญหานี้โดยวิธีหนึ่งวิธีใด

ถาม (๔) ตามที่สมาชิกวารสารข้าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในวารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๑ ปีที่ ๑๓ ประจำเดือนมกราคม ๒๕๑๑ หน้า ๖๗ ผมได้อ่านแล้วตามปัญหาของสมาชิกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับเก่า และมาเมื่อคุณสมบัติครบถ้วนประจำแผนกครบรอบปีในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ ซึ่งหลังพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ใช้บังคับ จึงเป็นอันว่าต้องได้รับเงินเดือน ๑,๓๐๐ บาท มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี จึงจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ แต่เมื่อได้มาเปรียบเทียบกับปัญหาของผมที่ถามมาไม่เหมือนกัน ผมยังข้องใจอยากทราบว่าพวกผมที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกันนี้กับผม จะมีสิทธิได้พิจารณาเพื่อเลื่อนขั้นเป็นชั้นตรีต่อไปอีกหรือไม่

ตอบ ไม่ได้ครับ โปรดอ่านคำตอบในข้อ (๑)

ฉันทะพหุจิตแท้
วิริยะพากเพียรไป
จิตตะคิตต์ผกไฟ
วิมังสาหาเหตุตั้ง

เต็มใจ
ไปยัง
มีทอด ธุระแยะ
ติดแต่ัมตต่อผล

ปัญหาคลัง

ตอบโดย

วิเชียร ไฉ่เรียง ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ

สนิท เกษะศรี เลขานุการกรม

เฉลิมชัย วสันนท์ นิติกรเอก

วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๑ กองเงินเดือน

แสงอาทิตย์ บุญมาก หัวหน้าแผนก ๑ กองบำเหน็จบำนาญ

กรมบัญชีกลาง

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ตอบปัญหาคลัง โปรดส่งไปที่

“บรรณาธิการวารสารข้าราชการ” และระบุด้วยว่าให้ตอบใน
วารสารข้าราชการหรือตอบส่วนตัวทางไปรษณีย์

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๕๗๓

ผมเคยรับราชการมาแล้ว ๑๔ ปี และถูกให้ออกจากราชการโดยไม่ได้รับบำเหน็จ
บำนาญ ต่อมาจึงได้รับบำนาญโดย ไม่มีเงินเพิ่มเมื่อมีพระราชบัญญัติล้างมลทิน โทษ พ.ศ.
๒๕๐๐

ต่อมา ได้กลับเข้ารับราชการอีกในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ จึงของตบำนานู แต่ไม่ได้นับ
อายุราชการต่อให้ หากลาออกหรือครบเกษียณอายุ จะขอรับบำเหน็จ หรือบำนาญ ไคร่ขอ
ทราบว่

๑. ถาม จะขอรับบำนาญที่เคยได้รับในตอนแรกนั้น เป็นเงินเพิ่มตามเกณฑ์ในบัญชี
ท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญจะได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ครับ

๒. ถาม จะขอรับบำเหน็จเสียตอนหนึ่งจะได้หรือไม่

ตอบ ขอรับบำนาญเฉพาะเวลาตอนหลังได้

๓. ถาม จะขอรับบำนาญทั้งสองตอนรวมกันจะได้หรือไม่

ตอบ ได้ครับ

ตอบสมาชิกจังหวัดปัตตานี

ถาม ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินคลัง ณ ที่ทำการคลังจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๖ หมวด ๔ ข้อ ๓๖ ได้กำหนดให้สรรพากรจังหวัด คลังจังหวัด ผู้ช่วยคลังจังหวัด รวม ๓ คน เป็นกรรมการคลังใน มีหน้าที่รับผิดชอบในการรับจ่าย ตรวจนับเงินเข้า-ออก ซึ่งกรรมการทั้ง ๓ คน ต้องมาประชุมร่วมกันตรวจสอบ และนำเงินเข้าเก็บคลังใน ในการที่กรรมการมาประชุมร่วมกันทำการตรวจนับเงินและนำเงินเก็บคลังแล้วนั้น ถือได้ว่าเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างอื่น ตามนัยมาตรา ๕ ลักษณะ ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๐๔ และคณะกรรมการคลังในก็เป็นคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งโดยเจ้ากระทรวง ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และโดยเฉพาะสำหรับสรรพากรจังหวัดซึ่งไม่ได้รับเงินเดือนหรือเงินเพิ่มพิเศษอย่างอื่นในหน้าที่กรรมการโดยเฉพาะแต่อย่างใด น่าจะมีสิทธิเบิกเบี้ยประชุมกรรมการตามนัยพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้วได้ เพราะเมื่อตรวจดูพระราชกฤษฎีกาข้ออื่น ๆ แล้ว ก็ไม่มีข้อห้ามไว้แต่อย่างใด

ตอบ กรรมการคลังใน ไม่ใช่กรรมการตามนัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบประชุมกรรมการ จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุม (โปรดดูคำนิยาม “กรรมการ” ในมาตรา ๔)

ตอบสมาชิกจังหวัดเชียงใหม่

ผมมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการนับอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ของข้าราชการที่เกษียณอายุอ่านคำถาม — คำตอบจากวารสารข้าราชการหลายฉบับ ก็ยังไม่เข้าใจกระจ่างดี เช่น จากตัวอย่างบัญชีสำรวจท้ายหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๐๕๐๖/ว. ๑ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๐ ให้สำรวจข้าราชการที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๑๑ ซึ่งนำลงในวารสารข้าราชการฉบับที่ ๕ ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๐ หน้า (๑๒) ดังนี้

นาย ก. เกิดวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๐ ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐
(๖๐ ปี)

นาย ข. เกิดวันที่ ๕ มกราคม ๒๔๕๐ ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ๕ มกราคม ๒๕๑๑
(๖๑ ปี)

นาย ก. เกิดวันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๕๐ ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ๑ มีนาคม ๒๕๑๑
(๖๑ ปี)

นาย ง. เกิดวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๕๑ ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ๑ เมษายน ๒๕๑๑
(๖๐ ปี) จากตัวอย่างข้างต้น ขอเรียนถามข้อสงสัยเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

ถาม (๑) ทำไม นาย ข. และ นาย ก. จึงเกษียณอายุ ๖๑ ปี ส่วนนาย ก. และ
นาย ง. เกษียณอายุ ๖๐ ปี

(๒) นาย ง. เกิดหลังนาย ก. ๑ ปี ๑ เดือน แต่เกษียณอายุหลังนาย ก.
เพียง ๑ เดือน ซึ่งทั้งคู่จะครบเกษียณอายุในวันสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๑๑ พร้อมกัน

(๓) ตามหมายเหตุท้ายตัวอย่างบัญชีสำรวจตามหนังสือข้างต้นระบุให้สำรวจ
เฉพาะผู้ที่เกิดระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๔๕๑ แต่ในตัวอย่าง
ทำไมจึงแสดงการสำรวจผู้เกิดก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๐ (คือ นาย ข. และนาย ก.)

(๔) จากตัวอย่างในบัญชีสำรวจ ผมเข้าใจว่าผู้ที่เกิดระหว่าง ๑ ตุลาคม
๒๔๕๐ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๔๕๑ เอา ๖๐ บวก พ.ศ. เกิด ก็จะได้ทราบวันที่มีอายุครบ ๖๐ ปี
บริบูรณ์อย่างในกรณีนาย ก. และนาย ง. ผมเข้าใจถูกต้องไหมครับ

(๕) ถ้าในข้อ (๔) ผมเข้าใจถูก ผู้ที่เกิดวันที่ ๕ มกราคม ๒๔๕๑ จะมีอายุ
ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๑ และผู้ที่เกิดวันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๕๑ จะมีอายุ
ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๑ ถูกต้องไหมครับ

(๖) ถ้าความเข้าใจของผมในข้อ (๕) ถูกต้อง ทำไมนาย ข. และนาย ก.
จึงไม่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๐ และวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๐
ตามลำดับ

ตอบ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงปีปฏิทินเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ จึงทำให้การนับอายุของผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๔ นับถอยหลังขึ้นไป ต้องเอา ๑ บวกเพิ่ม เพราะเหตุว่าในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ นั้นมีเพียง ๕ เดือน ไม่ใช่ ๑๒ เดือน เหมือนปีอื่นๆ เช่น ถ้าหากว่า ไม่มีการเปลี่ยนปีปฏิทิน เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ หรือ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้ เดิมก็ยังเป็น พ.ศ. ๒๕๑๐

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๔๓๗

เรื่องถ้วยสมุดเงินสะสมของผมนั้นได้หายไปแล้ว หาเท่าไรไม่พบ และได้ย้ายจากกรมออกมารับราชการส่วนภูมิภาค ขอเรียนถามว่าจะต้องมีวิธีปฏิบัติอย่างไรบ้าง ช่วยแนะนำในหนังสือวารสารข้าราชการด้วย

ตอบ ทำขึ้นใหม่เสียให้ถูกต้อง โดยตอนใดเบิกจ่ายเงินเดือน หักเงินสะสมที่ใด ให้หัวหน้าส่วนราชการของผู้หักเงินสะสมตอนนั้นๆ รับรองการหักเงินสะสม

ตอบสมาชิกเลขที่ ๔๕๗

๑. **ถาม** เกิดวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๔๕๘ จะปลดเกษียณวันที่เท่าไร เข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๔๗๘

ตอบ ปลดเกษียณ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘

๒. **ถาม** ถ้าเงินเดือนเดือนสุดท้าย ๕,๐๐๐ บาท ถ้าจะรับบำเหน็จจะได้เท่าไร บำนาญเดือนละเท่าไร มีเวลาราชการกี่ปี

ตอบ มีเวลาราชการประมาณ ๔๘ ปี

บำเหน็จ ๒๔๐,๐๐๐ บาท

บำนาญเดือนละ ๔,๘๐๐ บาท

บัญญัติภาษาไทย

โดย สมปอง นิริยกิจ

การใช้ภาษาไทยในปัจจุบันนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการเขียน, การอ่าน และการพูด ยังมีที่ผิดกันอยู่มากน้อย ทั้ง ๆ ที่เป็นคนไทยแท้ ๆ ก็ยังเขียน, อ่าน และพูดผิด ๆ กันได้ เป็นเรื่องที่จะต้องแก้ไขอย่างยิ่ง มิฉะนั้น จะยังความเสื่อมโทรมให้แก่ภาษาของเรา วิธีแก้ไขนั้นไม่ใช่เรื่องยากเย็นอะไร หากผู้ใช้ภาษาจะเอาใจใส่ในหลักเกณฑ์เล็กน้อย

มาเถิด เรามาใส่ใจในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษา (เฉพาะที่สำคัญแก่การใช้ภาษา) กันเถิด จะได้ไม่ทำความต่างพร้อยให้แก่ภาษาอันเป็นสมบัติวัฒนธรรมล้ำค่าของเราเสียที

เบื้องต้นเราควรจะได้สังเกตและจดจำกันในเรื่องการเขียน ที่มักจะผิดกันหนาตาทีเดียว คือ

การประวิสรรชนีย์ หรือรูปสระอะ

การประวิสรรชนีย์มีการเปลี่ยนแปลงมาก เนื่องจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดกฎเกณฑ์แปลกเปลี่ยนออกไปจากที่มีอยู่เดิม เป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก หากผู้ใดยังยึดหลักเกณฑ์เดิมอยู่ก็จะเขียนคำในภาษาไทยไม่ถูกต้องตามพจนานุกรม ซึ่งทางราชการให้ยึดถือเป็นปทัสถาน

ตามเกณฑ์กำหนดใหม่ เรื่องของวิสรรชนีย์อาจแบ่งกล่าวได้เป็น ๒ ฝ่าย เช่นเดียวกับที่อาจารย์เจ้าคุณอุปทิศศิลปสารแบ่งไว้ในตำราอักษรวิธีของท่าน แต่ครั้งที่ยังไม่มีพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ดังนี้

๑. ให้ประวิสรรชนีย์ สำหรับ

(๑) คำไทยแท้ที่มีเสียง อะ เช่น จะ กะโตก ปะทะ ทั้งนี้ รวมทั้งคำไทยที่เติมเป็นคำประสม ต่อมาเสียงคำหน้ากร่อนเป็นเสียง อะ เช่น หมากพร้าว เป็น มะพร้าว ทาวัน เป็น ตะวัน สายตือ เป็น สะตือ

(๒) คำภาษาบาลีสันสกฤตที่มีเสียงอะ เป็นพยางค์ท้ายคำ เช่น ลักษณะ เถระ มานะ

(๓) คำภาษาชวามีเสียงอะ เพื่อให้อ่านได้ถูก และเพราะมีน้อยคำ เช่น มะเทหวี ปะหนั้น กระระตะ

(๔) คำที่ขึ้นต้นด้วยตัว ส. ซึ่งแผลงเป็น ตะ หรือ กระ ได้แม้ในภาษาเดิมจะเขียนไม่ประวิสรรชนีย์ก็ตาม เช่น สะพาน สะเทือน สะพน

๒. ไม่ประวิสรรชนีย์ สำหรับ

(๑) คำไทยแท้บางคำที่ย่อมาจากคำอื่น เช่น

ใน เป็น ณ เธอ เป็น ธ (คำนี้ใช้ในคำประพันธ์เป็นคำสรรพนาม คือ บุรุษสรรพนาม บุรุษที่ ๓ ใช้เรียกพระเจ้าแผ่นดิน หรือ พระยุพราช) ท่านนาย เป็น ทนาย พนักงาน เป็น พนักงาน

(๒) คำภาษาบาลีสันสกฤตที่ออกเสียง อะ พยางค์ต้นๆ เช่น รวี อนันต์ สมัชชา

(๓) คำภาษาเขมร เช่น ฝฉญ ขจี สกัถ

(๔) คำที่ขึ้นต้นด้วยตัว ส ที่แผลงเป็น ตะ หรือ กระ ไม่ได้ เช่น สรตะ (สะ—ระ—ตะ) ส และ ร ไม่ประวิสรรชนีย์

(๕) คำที่แผลงจากคำพยางค์เดียวเป็น ๒ พยางค์ โดยพยางค์หน้าเป็นเสียง อะ เช่น พักเป็น พนัก ขวนเป็น ขนวน จำเป็น ขอ้า ชิตเป็น ชนิต ชดช้อยเป็น ชมตชม้อย

(๖) คำที่มี ๒ พยางค์ โดยพยางค์หน้าเป็นเสียง อะ และพยางค์หลังอ่านออกเสียงตามวิธีอักษรนำ เช่น ขนม ฉลาม ผนิก ถนัถ สงบ

(๗) คำที่มีพยางค์ต้นๆ ออกเสียง อะ ไม่เติมเสียงโดยมากเป็นคำภาษาฝรั่ง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เช่น สวิทซ์ สปริง สบู

(๘) ชื่อประเทศบางประเทศ ซึ่งมีพยางค์สั้นออกเสียง อะ ไม่เต็มเสียง เช่น พม่า ชาว อเมริกา

หมายเหตุ

- (๑) คำใดซึ่งไม่ทราบแน่ชัดว่ามาจากภาษาใด ถ้ามีคำอื่นเป็นแนวเทียบมากคำ ก็ให้เขียนประวิสรรชนีย์หรือไม่ประเป็นแนวเทียบเดียวกัน ถ้าไม่มีคำอื่นเป็นแนวเทียบก็ให้เขียนประวิสรรชนีย์โดยถือว่าเป็นคำไทย เช่น สะตอก
 - (๒) คำภาษาบาลีสันสกฤตบางคำที่มีเสียง อะ เป็นพยางค์ท้ายคำ ปรากฏว่าในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ประวิสรรชนีย์ ทั้งนี้ เป็นการพลั้งเผลอในการตรวจสอบต้นฉบับเพื่อลงพิมพ์ จนกระทั่งบัดนี้ยังไม่มีการแก้ไข ที่จริงคำเหล่านี้มีประวิสรรชนีย์อยู่ท้ายคำทั้งสิ้น เช่น ศิลปะ หิมะ
 - (๓) ตามที่กล่าวข้างต้นว่า พยางค์สั้น ๆ ในคำภาษาบาลีสันสกฤตที่มีเสียง อะ ไม่ประวิสรรชนีย์นั้นมีที่ยกเว้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มี ร ตามเสียง อะ นั้น หรือมี ร ประสมอยู่กับพยัญชนะต้นของเสียง อะ นั้น เพราะคำเหล่านี้เมื่อนำมาเขียนในภาษาไทย จะอ่านเป็นเสียงสระอ้อได้ เพื่อจะให้อ่านเสียงสระอะ จึงต้องประวิสรรชนีย์หลัง ร เช่น สระบุรี ประโยค ประวัต
 - (๔) คำภาษาเขมรไม่ประวิสรรชนีย์นั้น มีที่ยกเว้นเพราะถ้าไม่ประแล้วจะเป็นการซ้ำทัว่ เขียนประกันมาจนเคยชินแล้ว เช่น ระเบียบ
 - (๕) ตามที่กล่าวข้างต้นว่า คำที่แผลงจากคำพยางค์เดียวเป็น ๒ พยางค์ โดยพยางค์หน้าเป็นเสียง อะ ไม่ประวิสรรชนีย์นั้น มีที่ยกเว้น เช่น ลัด เป็น ละบัด หรือ ระบัด ลือ เป็น ละบือ หรือ ระบือ
 - (๖) คำสบาย ที่ไม่ประวิสรรชนีย์นั้น เพราะเป็นคำมาจากภาษาบาลีว่า สบาย
 - (๗) คำที่เติมตัว ร ซึ่งโดยมากมักจะมีในบทกลอน ถ้าคำเดิมประวิสรรชนีย์ เมื่อเติมตัว ร ลงไปแล้วก็ประวิสรรชนีย์ตาม เช่น จะเข้ เป็น จระเข้ ถ้าคำเดิมไม่ประวิสรรชนีย์ เมื่อเติมตัว ร ลงไปแล้วก็ไม่ประวิสรรชนีย์ตาม เช่น จมูก เป็น จรมูก แต่ทั้งนี้ก็มีที่ยกเว้น เช่น กลับ เป็น กระลับ กลับ เป็น กระลบ
- เรื่องหลักการประวิสรรชนีย์มีเพียงเท่านี้

การใช้วรรณยุกต์

การใช้วรรณยุกต์มีส่วนเกี่ยวข้องกับไทรยางค์หรืออักษรสามหมู่ คือ อักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ และกับคำเป็น คำตาย เป็นสำคัญ ดังจะแยกกล่าวโดยลำดับไทรยางค์ให้เห็นต่อไปนี้

๑. อักษรสูง

- (๑) คำเป็น ฟันเสียงเป็นเสียงจัตวา ผันด้วยไม้ ' ' เป็นเสียงเอก โท ตามลำดับ เช่น ขา ข่า ข้า, สัน สั้น สิ้น, หาง ห่าง ห้าง
- (๒) คำตาย ฟันเสียงเป็นเสียงเอก ผันด้วยไม้ ' ' เป็นเสียงโท เช่น สะ สะ, ถัด ถัด, ผาด ผาด

๒. อักษรกลาง

- (๑) คำเป็น ฟันเสียงเป็นเสียงสามัญผันด้วยไม้ ' ' ' ' เป็นเสียง เอก โท ตรี จัตวา ตามลำดับ เช่น จา จ่า จั่ว จ้า จ๋า, ตั้ง ตั้ง ตั้ง ตั้ง ตั้ง, ตาว ต่าว ต้าว ต้าว ต้าว
- (๒) คำตาย ฟันเสียงเป็นเสียงเอก ผันด้วยไม้ ' ' ' ' เป็นเสียง โท ตรี จัตวา ตามลำดับ เช่น แปะ แป๊ะ แป๊ะ แป๊ะ, จัก จัก จัก จัก, จาบ จาบ จาบ จาบ

๓. อักษรต่ำ

- (๑) คำเป็น ฟันเสียงเป็นเสียงสามัญผันด้วยไม้ ' ' เป็นเสียง โท ตรี ตามลำดับ เช่น กู กู้ กู้, ซึ่ง ซึ่ง ซึ่ง, ขอน ขอน ขอน
- (๒) คำตาย
 - ก. รัสสระ ฟันเสียงเป็นเสียงตรี ผันด้วยไม้ ' ' เป็นเสียงโท จัตวา ตามลำดับ เช่น นะ นะ นะ, ยุบ ยุบ ยุบ
 - ข. ทิมสระ ฟันเสียงเป็นเสียงโท ผันด้วยไม้ ' ' เป็นเสียงตรี จัตวา ตามลำดับ เช่น แวก แวก แวก

หมายเหตุ

- (๑) ขอนำสังเกตประการหนึ่ง คือ คำที่มีอักษรต่ำเป็นพยัญชนะต้น จะผันด้วยไม้ ' ' ไม่ได้เป็นอันขาด ถ้าต้องการเสียงตรี สำหรับรัสสระ ไม่ต้องเติมไม้

วรรณยุกต์เลย เพราะพื้นเสียงเป็นเสียงตรีอยู่แล้ว เช่น อะ เป็นเสียงตรีอยู่แล้ว ไม่ต้องเติมไม้ * หากเติมถือว่าผิด สำหรับที่สระเติมไม้ * ก็เป็นเสียง ตรี เช่น เขียบ ถ้าเติมไม้ * ถือว่าผิด ที่กล่าวมานี้เป็นพวกคำตายส่วนคำเป็น ไม่ว่าจะเป็นสระหรือที่สระเติมไม้ * เป็นเสียงตรีทั้งนั้น เช่น คั้น ชัน ช้าย เฟลี่ย ห้ามใช้ไม้ตรีเป็นเด็ดขาด

- (๒) ขอนำสังเกตประการต่อไป คือ คำที่มีอักษรต่ำเป็นพยัญชนะต้น สำหรับคำตายผันด้วยไม้ * เป็นเสียงจัตวาได้ เช่น นะ อะ ถือว่าถูกต้องตามอักขรวิธี
- (๓) เครื่องหมายวรรณยุกต์เป็นเครื่องหมายที่เขียนอยู่เหนืออักษรอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นพยัญชนะ หรือ สระที่อยู่บนพยัญชนะ สำหรับกรณีที่อยู่เหนือพยัญชนะนั้น มีผู้เขียนวางวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง ฉะนั้น พึงจำไว้เป็นพิเศษว่า วรรณยุกต์จะต้องเขียนอยู่เหนือพยัญชนะต้น จะเขียนไว้เหนือสระหรือพยัญชนะตัวสะกดซึ่งอยู่ถัดไปไม่ได้ ในกรณีที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรประสมกัน จะต้องเขียนอยู่เหนือพยัญชนะตัวหลังของอักษรประสม อนึ่ง การเขียนวรรณยุกต์อยู่เหนือพยัญชนะดังกล่าว พึงถือหลักว่า จะต้องเขียนไว้ตรงไหล่หรือเส้นตั้งหลังสุดของพยัญชนะตัวนั้น เช่น มั่ง ถ้า กว่า กล่อง จะเขียนผิดที่ไม่ได้ ทำให้ดูแปลกตา ความจริงเรื่องนี้ไม่น่าจะมีเขียนผิด แต่ในปัจจุบันนี้มีจริง ๆ และมีอยู่ไม่น้อยเสียด้วย
- (๔) คำเสียงสั้นที่มีไม้ไต่คู้กำกับอยู่ เมื่อจะเติมเครื่องหมายวรรณยุกต์ลงไป จะต้องเอาไม้ไต่คู้ออก เพราะถ้าคงไว้จะเกะกะไม่น่าดู เช่น เร่ง เติมไม้ * เป็น เร่ง เติมไม้ * เป็น แล่น
- (๕) คำภาษาฝรั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ เมื่อเขียนถอดเป็นตัวอักษรไทย หากไม่จำเป็นไม่ควรเขียนเครื่องหมายวรรณยุกต์ หรือเครื่องหมายกำกับอักษรใดๆ กำกับไว้เลย เพราะจะทำให้ดูรุงรัง เช่น ซอลค์ ไม่ต้องเขียนไม้โทกำกับไว้เลย ผู้อ่านจะอ่านเป็นเสียงตรีเอง ทั้งที่ไม่มีไม้ * กำกับอยู่

A Traditional Thai Sport กีฬาพื้นเมืองของไทยประเภทหนึ่ง

โดย ประวิน สุจริตกุล

*At Phramane Ground, Thanit
Thanatsorn gets into a conversation with
a chance acquaintance, a visitor from
New Zealand.....*

The visitor: I say, those **star-shaped** kites
are **fascinating** aren't they?

Thanit: Yes. Actually, we call them
"Chula" kites. They're very
agile, as you can see.

The visitor: What about those with **extremely**
long tails?

Thanit: Oh, they're the "Pakpao", the
female **counter part**.

The visitor: That's interesting! Female,
did you say?

Thanit: Yes, female.

The visitor: As a child I used to fly kites
myself, but I've never seen
anything like what you call
the "Chula" or the "Pakpao"
before. So, could you tell
me more about these kites.

ที่ห้องสนามหลวง ธนิต ถนัดสอน
คุยกับเพื่อนที่รู้จักกันโดยบังเอิญ เพื่อนผู้
มาจากนิวซีแลนด์.....

ผู้มาเยือน: เออเนี่ย ว่ารูปลักษณ์ดาวเหล่านั้น
น่าทึ่งนะ

ธนิต: น่าดูทีเดียวละ ความจริงว่า
เหล่านั้นเราเรียกว่า ว่าจุฬา ซึ่ง
เป็นว่าวที่แคล่วคล่องมาก อย่าง
ที่คุณเห็นอยู่แล้ว

ผู้มาเยือน: แล้วอ้าวว่าวที่มีหางยาวเหยียดนั้น
ละ มันว่าวอะไรกัน

ธนิต: อ้อ นั่นแหละเหอ ว่าวปักเป้ายังไ้
ละ ซึ่งเป็นว่าวตัวเมีย

ผู้มาเยือน: น่าสนใจนี่! ว่าไ้ไหนะ ตัวเมียเหอ

ธนิต: ถูกแล้ว ตัวเมีย

ผู้มาเยือน: สมัยเด็กๆ ฉันเองก็เล่นว่าว
เหมือนกัน แต่ฉันก็ยังไม่เคยเห็น
ว่าวอย่างที่คุณเรียกว่า ว่าวจุฬา
หรือปักเป้าเลย เพราะฉะนั้น
ช่วยเล่าเรื่องราวว่าวสองประเภทนี้
ให้ฟังอีกได้ไหม

Thanit : Why, yes, certainly. But first let me **point out** that the people who are flying these kites, the "Chula" and the "Pakpao", the words you seem to have **pronounced** quite correctly are actually **taking part in** one of the most popular **traditional sports** in this country. **They're engaged in** a fight using two types of kites. So we've got the "Chula" side and the "Pakpao" side **opposing** each other. This is a **unique sport** called kite-fighting which **mustn't be confused with** the kite-flying of children.

The visitor : This traditional sport of yours sounds unique indeed. There's one thing I don't quite understand, though. How does the word 'female' come into the game?

ธนิต : ได้ซี เรื่องเล็ก. แต่ก่อนอื่น ให้ผมชี้แจงเสียก่อนว่าพวกที่กำลังชักว่าวเหล่านี้อยู่ ทั้งจุฬาและปักเป้า ซึ่งเป็นคำที่คุณรู้สึกจะออกเสียงได้ถูกต้องดีแล้ว อันที่จริงกำลังร่วมแข่งขันก็พาพื้นเมืองที่นิยมกันมากประเภทหนึ่งในประเทศนี้ เขากำลังต่อสู้แรงกันอยู่. โดยใช้ว่าวต่างชนิดกันสองชนิดเป็นอาวุธ. คือชนิดหนึ่งได้แก่ว่าวจุฬา และอีกชนิดหนึ่งได้แก่ว่าวปักเป้า. ซึ่งเป็นปฏิบัติชกต่อยกันและกัน ก็พาค้นพบว่าเป็นกีฬาที่ไม่ซ้ำแบบใครเลยทีเดียว เรียกว่าการ "แข่งว่าว" ซึ่งเราจะต้องไม่เข้าใจไขว่เขวกับการเล่นว่าวของเด็กๆ

ผู้มาเยือน : จริงทีเดียวละ พังค์รู้สึกว่กีฬาพื้นเมืองประเภทนี้ของคุณไม่ซ้ำแบบใครเลย มีแห่งเดียวเท่านั้นแต่ก็มีอยู่อย่างหนึ่งที่ฉันไม่ค่อยจะเข้าใจ คือยังงี้ อ้ายคำว่า 'ตัวเมีย' นะ มันเข้ามาเกี่ยวข้องกับเกมนี้ไฉนยังงั้น

Thanit : Well, the game, as you put it, is **literally** a “battle of the sexes”. There are two **contestants** the “Chula” **representing** the male, is a **burly**, six-foot kite, and the “Pakpao”, the female, a smaller, more **graceful** type, as you may have already noticed. Now at this point you should also know that the “Chula” is **equipped with barbs** with which to **snag** the dainty “Pakpao” and haul her to the ground in his territory

The visitor : some what like the cave-men of old dragging their women by the hair to their cave.

ชนิด : คือยัง อ้ายเกมนี้ ดังที่คุณเรียกนะ ถ้าจะพูดกันตรงๆ ตามลายลักษณ์อักษรละก็ เราสมมุติให้เป็นการต่อสู้กันระหว่างเพศทั้งสอง คือ มีคู่แข่งขัน อยู่สองฝ่าย ตัวกัน ฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นฝ่ายตัวผู้หรือเพศชาย เรียกว่า จูพา วันมีลักษณะ บึกบึน ร่างใหญ่ถึง ๖ ฟุต และอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นฝ่ายตัวเมียหรือเพศหญิง เรียกว่า ปักเป้า เป็น ว้าวที่เล็กกว่า แต่ก็ทำทางอ่อนช้อยวิจิตรบรรจงกว่า ดังที่คุณก็ได้สังเกตเห็นแล้ว ถึงตอนนั้นผมว่าคุณควรจรรู้เสียด้วยเลยว่า ว้าวจุพาติดจำปาสำหรับล่อให้ว้าวปักเป้าอันชดช้อยเข้าไปติด แล้วจึงดึงหรือชักลอกให้ว้าวปักเป้านี้ตกลงในดินแดนของว้าวจุพา....

ผู้มาเยือน : คล้ายๆกับพวกคนป่าที่อยู่ตามถ้ำสมัยก่อน จุกกระซากลากถูพวกผู้หญิงแฟน ๆ ของตนเข้าถ้าโดยใช้วิธีดังผม ยังนี้ละ

Thanit : Yes, something like that. **Flirtations** "Pakpao", on the other hand, carries a loop with which she attempts to "get her man", as it were, into her territory.

The visitor : That's very exciting as well as of course **extraordinary**.

Thanit : Quite so. And what adds to the excitement is that bets are made on the outcome and **entire** families can turn out to witness the **fray**.

The visitor : I can imagine that. I suppose, they would bring along mats to sit on, spread out their **picnic** lunches or supper or dinner.

ชนิด : ก็คล้ายๆ อย่างที่ว่าละ ขณะเดียวกัน ว่าวปักเป้าซึ่งย้วยวนอยู่ตลอดเวลา ตีตออาวุธเหมือนกัน คือ มีเหนียงไว้ใช้ล่อแฟนหนุ่มของเธอ แล้วพยายามจุกตัวลงมาในเขตแดนของเธอเองให้ได้

ผู้มาเยือน : น่าตื่นเต้นนี่ แล้วก็แปลกก็เสียด้วยซี

ชนิด : ถูกแล้ว. และสิ่งที่ช่วยให้ น่าตื่นเต้นยิ่งขึ้น ก็คือ มีการพนันขึ้นต่อกันด้วย ว่าผลจะเป็นอย่างไร ฝ่ายใดจะแพ้ ฝ่ายใดจะชนะ อีกประการหนึ่งก็คือ ครอบครัวยัง ครอบครัวยังอาจจะออกมาชมการแข่งขันได้

ผู้มาเยือน : ฉันก็นึกว่าคงจะเป็นยังงั้นเหมือนกัน ฉันคิดว่าพวกครอบครัวยัง นี่คงจะพากันเอาเสื่อมานั่งเล่น แล้วก็เอาอาหารกลางวัน อาหารว่าง หรืออาหารเย็น แบบปิกนิก มารับประทานกัน

Thanit : Yes, they do exactly that, and everyone has a good time. If you don't bring anything along to eat or drink, you will always find hawkers selling cold drinks and delicious stuff like **piping hot shrimps**. You will also notice that **canvas reclining deck chairs** are provided so that visitors can **lean back** and watch the battle in the sky.

ชนิด : ถูกแล้วครับ พวกครอบครัวยี่สิบมาชมทำกันยั้งนี้ แล้วทุกๆคนก็สนุกสนานกัน หากคุณไม่ได้นำอะไรมารับประทานมาติดกัน คุณก็จะเห็นว่ามีพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่ขายเครื่องดื่มเย็นๆและอาหารอร่อยๆ เช่น กุ้งร้อนๆ อะไรต่างๆ เหล่านี้ นอกจากนั้นคุณก็จะสังเกตเห็นว่าเขามีเก้าอี้ผ้าใบจัดไว้ให้ผู้มาชมก็พาพื้นเมืองนี้ เอนหลังดูการณรงค์สงครามกันบนท้องฟ้า

The visitor : Talking about deck chairs makes me **feel like sitting down** and leaning back. Shall we get ourselves two of those deck chairs over there and make ourselves comfortable while watching this exciting kite-fighting.

ผู้มาเยือน : พอพูดถึงเรื่องเก้าอี้ผ้าใบ ทำให้ฉันรู้สึกอยากจะนั่งเอนหลังเสียแล้วละ เรามาหานั่งกันสัก ๒ ตัวดีกว่า เราจะได้อเอนหลังดูแข่งขันว่ากันให้สบายไปเลย

Thanit : That's a great idea. Let's hurry before they're all taken.

ชนิด : ดีทีเดียวละ รีบเข้าเถอะ ก่อนที่ใครต่อใครจะแย่งไปหมด.

หมายเหตุ สำหรับตอนนี้ ที่แรกผู้เขียนตั้งใจจะอธิบายศัพท์สำนวนให้ด้วย แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาโดยถี่ถ้วนแล้ว จึงเห็นว่า เราอาจจะวินิจฉัยความหมายของศัพท์สำนวนได้จากเนื้อหาตนเอง และจะเป็นการฝึกการวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยอันดีให้แก่ท่านผู้อ่านที่คอยเปิดพจนานุกรมตรวจสอบความหมายอยู่เสมออีกด้วย ถ้อยคำสำนวนที่ควรใช้ฝีมือวินิจฉัยความหมาย และในเวลาเดียวกันฟังพจนานุกรมไปด้วย ผู้เขียนได้ใช้ตัวพิมพ์เส้นหนาไว้ให้เห็นเด่นชัดแล้ว.

จดหมายถึงบรรณาธิการ

ผมขอเรียนถามว่า

๑) เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำและรักษาสมุดประวัติประจำตัวข้าราชการของกระทรวงทบวงกรม และจังหวัดยังปฏิบัติลักลั่นกันอยู่ เช่นผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว ต่อมากลับเข้ารับราชการใหม่อีก บางกรมหรือบางจังหวัดก็ให้จัดทำเล่มใหม่ บางกรมหรือบางจังหวัดก็ให้ใช้สมุดประวัติเล่มเดิมของข้าราชการที่ผู้นั้นเคยรับราชการอยู่ โดยบันทึกการเข้ารับราชการใหม่ในสมุดประวัติเล่มเดิมนั้นได้ ถ้ารับราชการอยู่นอกกรม ก็ส่งสมุดประวัติเล่มเดิมนั้นไปเก็บรักษาไว้ที่กรม ส่วนอีกเล่มหนึ่งนั้น ก็คัดสำเนาจากรายการต่าง ๆ ในสมุดประวัติเดิมลงไป และลงรายการต่าง ๆ ที่เข้ารับราชการใหม่ต่อไปอีกโดยมีรูปถ่ายรูปที่ ๒ ลงไปรักษาไว้ที่จังหวัด ทั้งนี้ อย่างไหนจะถูก ขอให้โปรดชี้แจงให้ละเอียดด้วย เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้ปฏิบัติไม่ลักลั่นกัน

๒) การมีรูปถ่ายในสมุดประวัติรูปที่ ๒ และต่อ ๆ ไปนั้น มีระเบียบอย่างใหม่ให้เปลี่ยนรูปถ่ายจากปีรูปที่แล้วมีกำหนดเวลาทุกปี คนที่ได้เลื่อนชั้นยศ ถ้ายังไม่ถึงกำหนด จะเปลี่ยนรูปที่ ๒ ฯลฯ จะได้หรือไม่

สมาชิกเลขที่ ๘๒๓/๒๕๑๐

ตอบสมาชิกเลขที่ ๘๒๓/๒๕๑๐

๑) โปรดทราบเสียก่อนว่า ข้าราชการส่วนกลางมีสมุดประวัติ ๑ เล่ม ข้าราชการส่วนภูมิภาคมีสมุดประวัติ ๒ เล่ม เก็บไว้ที่กรมในส่วนกลาง ๑ เล่ม และเก็บไว้ที่จังหวัด ๑ เล่ม (ข้อบังคับข้อที่ ๒) และขอเรียนเพิ่มเติมว่าข้าราชการที่ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการใหม่ ไม่ต้องทำสมุดประวัติใหม่ ให้ใช้เล่มเดิมโดยบันทึกการกลับเข้ารับราชการเพื่อให้ทราบประวัติของผู้นั้นโดยละเอียด (ข้อบังคับ ข้อ ๕ วรรค ๒) และไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนรูปใหม่ ถ้ายังไม่เกิน ๗ ปี (ข้อบังคับ ข้อที่ ๓)

๒) ให้ถ่ายรูปปีกลในสมุดทุกกระยะ ๗ ปี สำหรับผู้ที่ได้เลื่อนยศ ชั้น จะเปลี่ยนรูปใหม่ก็ได้ อนึ่ง ถ้าผู้ใดไว้หนวด หรือโกนหนวดผิดไปจากรูปเดิม ต้องถ่ายรูปปีกลใหม่ (ข้อบังคับข้อที่ ๓)

ชัยณรงค์ ละออนวล

หัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่, สำนักงาน ก.พ.

ผู้ตอบ

จดหมายจากสมาชิกเลขที่ ๘๐๘

ถาม ผมมีความประสงค์ใครจะให้ท่านได้โปรดลง “บัญชีอัตราเงินเดือน ค่าเช่าบ้าน ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง” ในวารสารข้าราชการฉบับต่อไป เพื่อที่ข้าราชการทุกท่านจะได้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป.

ตอบ กองบรรณาธิการได้ดำเนินงานตามความประสงค์ของท่านแล้วในวารสารข้าราชการฉบับนี้

ถาม ผมขอความกรุณาต่อท่านขอได้โปรดลงหนังสือของสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องวันหยุดราชการของข้าราชการพลเรือนฉบับสุดท้าย เพราะเพื่อนข้าราชการหลายคนได้ถกเถียงกันในเรื่องนี้เสมอ โดยเฉพาะเดือนมกราคม ๒๕๑๑ บางคนว่าหยุดวันที่ ๒ อีกหนึ่งวัน ซึ่งเป็นวันชดเชย ผมได้สอบถามแผนกสารบรรณ ได้ทราบว่าไม่หยุด เขาหาคำสั่งฉบับดังกล่าวให้ไม่ได้ เพราะหลายปีแล้ว

ฉะนั้น ผมจึงขอความกรุณาช่วยลงคำสั่งฉบับดังกล่าวในวารสารข้าราชการให้ผมและเพื่อน ๆ ทราบด้วย.

สมาชิกเดิม

ตอบสมาชิกเดิม

กองบรรณาธิการวารสารข้าราชการได้นำหนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีลงในวารสารข้าราชการฉบับนี้ตามความประสงค์ของท่านแล้ว ขอเรียนเพิ่มเติมว่า ถ้าวันหยุดราชการประจำปีไปตรงกับวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ทั้ง ๒ วัน ก็ให้หยุดชดเชยในวันจันทร์ได้เพียงวันเดียว เช่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ วันอาสาฬหบูชาตรงกับวันเสาร์ที่ ๖ กรกฎาคม และวันเข้าพรรษาตรงกับวันอาทิตย์ที่ ๗ กรกฎาคม ในกรณีเช่นนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ตอบข้อหารือไปว่า คงหยุดชดเชยในวันที่ ๘ กรกฎาคมได้เพียงวันเดียวเท่านั้น

ด่วนมาก

ที่ น.ว. ๗๕/๒๕๐๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๕ สิงหาคม ๒๕๐๔

เรื่อง วันหยุดราชการประจำปีซึ่งตรงกับวันหยุดราชการประจำสัปดาห์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวงทบวงกรม

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๘/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

ตามที่ได้ยินยอมมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการพร้อมทั้งได้ส่งสำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาเพื่อจกได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า วันหยุดราชการประจำปีบางวันไปตรงกับวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการประจำสัปดาห์อยู่แล้ว สมควรเลื่อนวันหยุดราชการประจำปีซึ่งตรงกับวันเสาร์หรือวันอาทิตย์นั้น ไปหยุดในวันจันทร์ ๑ วัน คณะรัฐมนตรีจึงลงมติว่า ถ้าวันหยุดราชการประจำปีวันใดไปตรงกับวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ ก็ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีไปหยุดราชการในวันจันทร์ได้ ๑ วัน

สำหรับภาคใต้ ๔ จังหวัด คือ ปัตตานี สตูล ยะลา และนราธิวาส ซึ่งหยุดราชการประจำสัปดาห์ในวันพฤหัสบดีและวันศุกร์นั้น ถ้าวันหยุดราชการประจำปีวันใดไปตรงกับวันพฤหัสบดีหรือวันศุกร์ ก็ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีไปหยุดราชการในวันเสาร์ได้ ๑ วัน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงขอยินยอม

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธ์

(นายมนูญ บริสุทธ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

เฉลยสอบวิชาอื่น/และความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

๑. ภาพนั้นเป็นภาพของ “ขงเบ้ง” หรือ “จูกัดเหลียง” ผู้มีสมญาว่า “อาจารย์ชกหลงแห่งเขาไถ่ก้ง” หรือ “ผู้หยั่งรู้ต้นป้ามหาสมุทร”
๒. พระเจ้าแผ่นดินไทยที่เคยเสด็จไปยังประเทศจีนมี ๒ พระองค์ คือ ใน พ.ศ. ๑๘๒๕ (ค.ศ. ๑๒๘๒) จีนได้ส่งทูตมาทำหนังสือสัญญาทางไมตรีที่กรุงสุโขทัย และพระเจ้ารามคำแหงได้เสด็จไปยังประเทศจีนสองครั้ง คือ ใน พ.ศ. ๑๘๓๗ (ค.ศ. ๑๒๙๔) และอีกครั้งหนึ่งเมื่อ พ.ศ. ๑๘๔๓ (ค.ศ. ๑๓๐๐) ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้เสด็จไปเยือนประเทศจีนคณะชาติ (ไต้หวัน) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖
๓. “ศาลามีชัย” เป็นชื่อตำบลชั้นอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลนี้มีเรื่องเล่าว่า ครั้นเจ้าเมืองยตราทัพ ไปตีเมืองไทรบุรี ยกทัพมาชุมนุมที่นี่ แล้วปลุกศาลาขึ้นกระทำพิธีตามหลักพิชัยสงคราม จึงเรียกว่า “ศาลามีชัย”
๔. มาตรฐานเมตรทำด้วยโลหะเจือของปลาตินัมกับอิริเดียม เรียกว่า “International Prototype Metre” ซึ่งเก็บรักษาไว้ที่เมืองเซฟร์ (Sèvres) ใกล้ ๆ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
๕. สิบโทเยอรมันที่มีผ้าพันแผลโพกศีรษะนั้นที่แท้เป็นนายทหารอังกฤษปลอมเข้าไปสืบความลับทางทหารของเยอรมัน เพราะเขาสามารถพูดสำเนียงเยอรมันได้คล่องและชัดเจน.

ผลการตัดสิน มีผู้ตอบถูกต้องและดีที่สุดสมควรได้รับรางวัลทั้ง ๕๐ บาท เพียงรายเดียว คือคุณวีรพล จันทรเดช ที่ทำการคลังจังหวัดนนทบุรี